

לבשר דמגו דיוו כמו רובא וברוב לרין לבשר בריכא לברורי ונחל יתקן בכלל מנו סי' ב' האריך בזה ע"פ. ולבאורכ לביק דאז מנו איוו רק כרוב. אך אמרי' בשבועה דמי' שבועת מ"ל מתוך שיטל למר להדמי יכול למר לו חלכס לא חלונקין לא שפחה טו' בח"מ סימן ק"ח סי' ד ובסמ"פ שם ס"ק י"א. וז"ל המנו דבוא מעטס רוב ומלחא שטענשו שפאנסס אמס כוחר להרוב דמרחא גלא חלכס כיון דלונקין לא שפחה וטוק רובא לכדי רובא ולמס ופטור משבטס. ואין למר דלא חייבס הסורס שבועה לשומר רק משל דרובו נגד טעמו. דכא על גמינס ואכידה לשיחא ג"כ תכנס הש"ח [אך הש"ך סי' קל"ח ס"ק ס"א מעלד קלח דגס ג"א ל"ש -].

אך לפ"ל לרוב דמגו עדיק מרוב דמרחא גלא חלכס ככא הקל"ח סי' ק"ח סק"ס דמלכא איוו דבר דלא שפחה גלא חלכס ולא שפח ע"פ. וי"ל דמחא סטענס שטעון שקב סיכא דסי' אפשר לו לעטון טענה סמנו וזי יוסר לא שפחה מלא דלונקין. ועד דעטס הע"ז המכר אפשר להרוב לשיטת המלצר פ"י חזקת הכהנים כסא דקריב"י דרב אדי שכתב דליוו. חלמן למר שרד בה מה יומא כמנו כיון דסדכר קל הביא עדים איוו חלמן כמנו. ולדבריו י"ל ומי כיון דמזי לישטע

לא סמני' על המנו. אבל למש"פ הרמב"ן במלחמות בראיות סמכ"ד דלפי' סיכא דקל להביא עדים חלמן כמנו ע"פ. לפי"ז אין סכרא ביש מנו דלפרקן לישבע משום בירור דמ"ש בירור דשבועה מצירור דעדים. והע ד"ל דהרמב"ן לעטמי' חיל שפחה דאמרי' מנו להוליא עש"ך סי' פ"ג סק"ן. ומשטע דלויב"י מנו עדיק מרוב דברוב אין מויליין מנוון והוי כעדים ולקך א"ל בירור יוסר ועמ"ס בספרי נפס מיה כב"מ דפ"א ע"ב בדה"מ"ל: **רמב"ה** דמנו להוליא לא אמרי'. עמ"ס בשרר משפט רס כללי מנו מהפוסקים דכברי ושמא אמרי' מנו להוליא וכחב דאף נס להוליא מורשים סמועיס ספק אמרי' מנו אף דטענה ב"ד לירושים תיבני כברי כב"ד מ"מ אלוס ברי ממס דרובע דליהי מנו גבי' ודעומת מהת"ס כב"ב דל"ב פ"ב שפי' הריב"ם דס"ל לרבי יוסף דלחך כשהתובע מוחזק בקרקע ודיני' עליו כיון דקרקע בחזקה בעלי' עומדת סוי מנו להוליא וז"ל חקאי לריד' ממתי' דרפי"ב דכתובתו ומורה ר"י בלאמר שרד וזל אביך היסה ולקחיהה ממנו נאמן שהפס שאכר סוה הפס שהסיר וחלחי' כה סוי מנו להוליא דקרקע בחזקה בעלי' עומדת א"ז כיון דירוש' א"י אס לקחס מאביזי אמרי' מנו להוליא כב"ש ע"פ. והכ"ל דיש לדמות דב"ב דל"ג בני לאוקמי פלונגא דבב ותעולא אי סולכין במנון אחר הרוב כחנאי' כסא דשור ארועס ונמלא שרד סרוב כרוב אע"פ שזס מנוגה וחס מעמד ליגה ס' אין לועדין בידוע שזס נגחו ור' אחא לומר גמל האוצר ב"ן כמלוס וממלא גמל סרוב כרוב בידוע שזס סרוב ס' ודחי ה"ס דאמר לך רב דע"כ לא אמר ח"ק סהס אלא דלא חלוי' כסר חזקה אבל כסר כרוב חלוקי' ותעולא אמר לך מ"ל לא אמר ר"א אלא דלחוי' כסר חזקה דכוא גופי' מוחזק אבל כסר. רובא לא חלוי' ע"פ. ומסכתברא לי דמגו דמי ממס לאומדלא דהייס דאומדלא סוא דטעמיה אמס דלס אי' משקך ס' פוטון טענה סמנו וסחיב כוא גופי' מוחזק כסא דשור סמנוגה לסלוטו כממעד ליגה

לבשן דקהס עם פטוריה סיינו רגע קודס שולא שטעמו ומסמחא בלאוה שסכ א"י לברר ולינו שפי דבעיה כדי לזוה ס' ע"פ. והכ"ל עמ"ס שהבארי בספרי טובע יסועה כב"ק דל"ו ע"ב בדה"ס יד מהס"מ דכתובות דל"ח ד"ל דהלכה כר"מ דאין אדם מוילי' דכריו לבטלה ומתקנין ליסחי' שיכס כליאו אמר בלאון סמועיל והבארי נס ד' הסוס' דכתובות ד' ע' דלא אמר ר"מ כן רק בלאון דליוו א"ל חיקון מנה בעלמא ולא סיכא דלרין להוסקי על הדיבור מה גלא אמר כלל ע"פ ובספרי נפס חיה כב"מ ד' ע' ע"ב ד"ה לקנות יעו"ס. וז"ל כ"כ חלוי דלוי אי ס' הוין דלוסס אף שפחה לברר ושפי אין לו זכיה לא ס' אפשר לחקן לשון עם פטיריךך על קודס שטענס גוסס דחוי הוספס על סריבור מה סולא אמר כלל דקודס שטענה גוסס איוו כלל בלאון עם פטיריךך אבל משטענה גוסס אפשר לכוונו בלאון עם פטיריךך אף שיטל עדין לברר אע"ז שיוחר משטעמ

לשון זה על רגע קודס יוליא סמנו שזא א"ל לברר. משום דהתיבן אשטע מסיסור שיכול עדין לברר וכו' התיבן מנה בעלמא. ומסכתבר להרשב"א טובע הגסיס מהסכתס כן סוא דנחחילה סוא שפיו ויכול לברר וז"ל ד' הרשב"א:

ואמר ר"י כו'. כב"ב דק"ס ע"ב בתול"ה חקון רבון מקושך. כחבו דמההקדס משמע שאין לגרס כי אם בנעוקר אף לפי שאין אלו בקולין זו כזוב ככן יוסר לעשוה פטוע שקל יוסר א"י חקון רבין כ"ל בלאוה מקוס ור"י ה' אומר דחקיו רבון מקושך לא סיהא חובס ס' ע"פ. וריש דבריהס נע"ק דחי חקון לחובס ובכל מקוס. אין נעוקר חקתה דרבנן מחמת שאין אלו בקולין זו כזוב ופטוע קל יוסר סא עכ"פ כטורה אפשר לבין ולגשוח מקושך. וסנה אי ליעב טעס חבור וזלמ מ"ס הסוס' גלא יססוד כסוסיסה. ודחי אין סכרל לחקון לחובס. אך י"ל דיש קתס חשש לנו כהגט סלא גירסה כדעה שלמס. ואף סוסיסה מוס סח"ס שס דברר הנעסס מחמת כעס מהי ע"פ. מ"מ כיון דיש מקוס לקתה לנו כזס יס מקוס למר דיתחקו רבון לחובס:

רמז כשאין הגט יולא מה"י איוו חלמן בין לקולא בין לחומרל. ועפ"ק למחי דשטעמ כהס"ע ס' מ"ז ס"ג דבע"א אומר נתקדסו וסוא אינה יודעת לא תשאל לכתחילה ע"פ כח"מ סק"ב ובכ"ס סק"ד הרי דמחמדין לכתחילה בעלי' מטיד נגד החוקה כשסוא אינה יודעת. וס"ג ס"ל לחוס ולהסמיר לכתחילה גלא תשאל בני קיום החנאי דהא אינה יודעת סלא ה' חנאי. וכו' אפ"ל דמ"ס דתינה השליח הגט כסחה סוי כליאו אמר כחחילה סלא ה' חנאי ואין דבריו דשחא כלוס. אך לסמנאר כח"מ ס' פ"ב סעי' י"ג דעדי השטר נחמיס למר. שטענש על חנאי אשילו אס כ"י יולא מקוס אחר ע"פ. ועפ"ק דלא תשיבין זה לסחיס דחנאי מולחא חריחוא. וז"ל ס' יסא חלמן השליח כע"א להחמיר על סוי. אך סה"ך שם ס"ק ל"ד תסע על פסק סה"ש ועיין בתומיס ס' מ"ז ס"ק מ"ט ו"ע:

רמז אבל לאפסורא משבועס לא. הטי"ז כח"מ ריש סימן דל"ז כ' הטעס דכיון דמזי לברר ע"י שבועתו חייב

לגמ ייש לחלק בין מגו לשאר רובא דמחלקין בין אומדנא דשור המנוגה לחלוטו כשור נגח וקדם מה"מ"ו]. וא"כ י"ל דמגו כולוואי אי אמרי' הלי בהא אי מהי אומדנא להאיא ממון. דלח"ק דל"ק ממון כלאומדנא גס מגו כולוואי לא אמרי' וא"כ ל"ק לרב יוסף מר' יהושע דרפ"ב דכחצוה ד"ל דה"ל כר' אחא כולוואי ממון כלאומדנא וה"ל כמגו ורב יוסף יסבור כה"ק דל"ק ממון כלאומדנא ולקן גס מגו כולוואי לא אמרי' :

הגוס כהממון . אבל בליכא להשאר עטר יש לומר דמהי תפיסה ממון : **וברמב"ם** פ"ד מגילת ה' ד' כ' ה' שם לקיטו ושכירו של כע"כ אין נשענין ומטילין ואין הנגזל יכול לישבע ששירי לא ה' כיון כו' וכת' המ"מ דשכירו ולקיטו צני ללא אישעוה כשצוועות דמ"ו ולא פסק דכחפס נגזל אין מוליאין מידו דכרעו כרוב החיקו לפי עכ"ל מהתקנה ונמה שלא תקינו צפוינו חפ"י מוליאין . וספק' בלל"מ מפ"ו דחובל בתקנה יזק דל"ו וכמה שאין דרכן להייהן כמים דהוי כפי ללא אישעוה כנגמלא וכן כפי"ח מחובל צבע דהי עשו תקנה נגזל כמסור פסק דכחפ"ו אין מוליאין וכן הקב' במח"א הבלות גזילה סימן ל' ע"ג . ולהזכר יוחא דלפי' אי הוי פשיעא לנפ"ל ללא עשו תקנה נגזל כמסור וכן במיין בדברים שאין דרכן להייהן כמים סימן עכ"ד לח ויולאו ע"י שצוועת היתוך והמסר ומ"מ ה' מהני תפיסתן כשצוועו שחפסו כדין כיון דהמזיק ל"מ לישבע דהא אי' והמסור הוא חשוד . וכיון חשוד שחפסו יחסר דפיטעא

עוד

ל"ב מוכח דה"ל דלף כנו"ם ל"א מגו להאיא דהק' מדפרי' כבבא קמא גבי המכיר כליו וספריו ביד אהר ישבע כמה האיאל ויעול . דלמא זכרינו ואיזו דמפיס לקלח והק' ליהסנן כמגו דלצניע אמר אי השאלים לך ותי' הרב דודי דהי מגו להאיא ולא אמרי' . והסס הוי כו"ם דהתבעט ח"י אם נגזל מחלו או זכרינו ע"ס . וס"ל להשיב עממ"ס הע"מ גופ' כפי' ק"ד ולהרע"ב כדברים הטעיים להשאל ובעל הכלי מוען הפקדתי אללך נאמן להאיא חף דלהרע"ב"ם מגו להאיא ל"א . ומשום דסוכר דכריים הטעיים להשאל בחזקת מרח קמא חף הרב דודי מחשיב זה מגו להאיא ע"ס . וע"כ להרב דודי חף דנאמן בעל הכלי לומר השאלתי לך מ"מ בלא מוען הכי דל"כ כמגו . ע"כ דלפי בחזקת הכופס ואינו בחמ"ק . וא"כ מנילא סקונה מחלו חף שא"י אם נגזל מבעלים או נמכר לו . ית לנו לומר חזקה כל מה שיש ח"י האדם בחזקת שטול ע"ל כל שלא טענו כבעלים שהשאלו ופ"כ שממך לו מבעלי . והרי עכ"פ בדברים שאין עשויים להשאל חזקה דמה דתי' האדם שהוא שלו איס טובא דלף מגו ל"מ נגדה ע"י בחמ"ק סי' ז"ע . וא"כ מנילא כשטוען התובע נגזב מחלו חזקה דל"כ השאל דכרינו לוחך ככרי ובעיני ספ"י בחצויות דל"כ בדי"ס לימא . דרוב מחלו להשאל כרי וכדאמרי' בחצויות דע"י כיון דר"ג בחלוח נשאר כע"כ דמי ע"ס וה"נ י"ל מחמת חזקה דמי שתי' האדם שהוא שלו דמי שמכר לו קנה מהתובע . ומנילא ס"ל השובע ונתבע ככרי זכרי . ורחוק לומר דהשע"מ סי' ק"ד שניין ל"ל: כמים כדן ע"י כיון לזה דכל כהאי ס"ל לפרש :

ר"ב פסק רב אלפס דכל המחוייב שבועה מדרבנן ונוטל אי תפס התובע ואינו רוצה לישבע לא ספקינן מיניה (רמב"ם) ומחוייב שבועה דאורייתא אי תפס ספקינן מיניה אם אינו רוצה לישבע ומחוייב בשבועה דרבנן ואינו רוצה לישבע אין יורדין לנכסיו אלא מנדין אותו . אבל אי מחוייב שבועה דאורייתא יורדין לנכסיו . כן כתב הר"ם במ"ל ומחוייב שבועה דרבנן ואינו רוצה לישבע והתובע תפס משמו מספקא לי וצ"ע . ואם התובע הוא חשוד וכשנגזרו תפס מאהרן דליכא דין היפוך שבועה בלא דעת הנחשד היה נראה לי שאין תפיסתו מועלת כלום דאם כן לא שבקת הוי לשום חשוד וילך כל אדם ויתפוס מסין החשודים ויתבענו שבועת היסת והפיא בידי : **ר"ב** אומר רבינו תם (ר"ב) דלא בעינן הזכרת שם או כינוי בשום שבועה אלא במושבע מפי אחרים דופיא דשבועת האלה רפוטה אבל בשאר שבועות לא בעינן הזכרת שם או כינוי אלא כיון דאמר שבועה שלא אעשה דבר זה הלא שבועה עליו כדמשמע בריש נדרים . והראב"ד אומר דלא בעינן הזכרת שם או כינוי רק בג' שבועות שבועת הסוטה ושבועת העדות ושבועת הפקדון דהני תרתוי ילפי' בגו"ש משבועת הסוטה אבל שאר השבועות לא : המחוייב

דל"ן כ"ד מוליאין מהחשוד ע"י שצוועת התובע דהקנתה לקהלה לא עבדין כדאיחא בב"מ ד' ה' ופ"מ מהני תפיסת החובע חף בחפס בעדים וה"נ דכוחי' . וכז' כשמלי החופס לפעון כרי ולישבע כהא דהיזק ומסר אבל כהא דשכירו ולקיטו דל"י כנגזל לפעון כרי שהגולן לקחו כיון שלא ה' אז כביחו רק דתק"ח סי' דמוטל נגזל גס ע"י שצוועת השומר או אשמו . ואילו סי' זה דין גמור ה' מהני תפיסתו לרמב"ם גס כשצוועת שכירו ולקיטו דסליק בבעיח חף כהנגזל ח"י אם בלחמא נשבעו וכשיטת הרמב"ם פ"ב מצטורות כספק צבור דתק"ה כהן ח"י מידו חף דספק לתפוס אם שלו הוא . אבל כיון דעיקר צוועת נגזל אינו אלא מתקנה זכרי דגזל לכת' ל"מ תפיסתו למידן ז' כדן דל"כ ח"י מידו דלא אמרי' הכי כספק תקנה . ועי' בשע"מ סי' ז' סק"ה : **ר"ב** דלא כפי הזכרת השם כו' אלא כשעכ"מ מפי אחרים . וסר"ן פ"ד דשצוועת הוכיח דיש איסור בלא שם משצוועת שאלו לרור האיש אשר יאכל כו' ולא הכיר שם או כיוו ע"ג . ולכחורה קשה דלא מלינו בקרא שטעו העס שקבלו שצוועת שאלו . וכשצוועות ד' ל"ו פרש"י דקוטה אם לא אמרה חזן דכחצויהא שצוועת דמי אין כאן מושבע מפי אחרים שיהי לא אמרה כלום אחר שבועה ול"ד למבטיעני עובדס שסופרין אחר שצוועת עוין על דבריו אין חנו יודעין לך עינים ע"ג . חיצורא דבש"ן בחמ"ס סי' כ"ח סק"ג כ' מרמב"ן דלפי' שתקו העדים חייבים ומשום דס"ל דשתיקה כהאי כהודאה דמי (עי' בקה"ת סי' ז"ו סק"ג) ע"ס . ובאמת יש לחלק בין שצוועת העדות לשצוועת הסוטה . דלהעדו הוא מחוייב גס בלא קבלת השבעה (עי' סמ"ע סי' כ"ח סק"ג) לפיכך משה מה שצוועת חף בלא קבלת השבעה מש"כ כסוטה חניה מחייבת דוקא להודות שינתה דאם חזקה אינו טמאה ואינו שוחט אין טעין אותה לשמות ותאל בלא חצויה מחוייב לקיים מצוות המלך שפיר מהני מה שהשביעם שיחשבו עוברים על השבעה גס בלא קבלתה וגם הוי כשצוועת העדות דשתיקה כהודאה דמי לזה . אמנם מרש"י וסר"ן שכתבו דאם שתקו העדים אחר השבעה אין כאן קיבל שצוועה . ומשמע דלף

האיך קב"ה מוליאין מהחשוד ע"י שצוועת התובע דהקנתה לקהלה לא עבדין כדאיחא בב"מ ד' ה' ופ"מ מהני תפיסת החובע חף בחפס בעדים וה"נ דכוחי' . וכז' כשמלי החופס לפעון כרי ולישבע כהא דהיזק ומסר אבל כהא דשכירו ולקיטו דל"י כנגזל לפעון כרי שהגולן לקחו כיון שלא ה' אז כביחו רק דתק"ח סי' דמוטל נגזל גס ע"י שצוועת השומר או אשמו . ואילו סי' זה דין גמור ה' מהני תפיסתו לרמב"ם גס כשצוועת שכירו ולקיטו דסליק בבעיח חף כהנגזל ח"י אם בלחמא נשבעו וכשיטת הרמב"ם פ"ב מצטורות כספק צבור דתק"ה כהן ח"י מידו חף דספק לתפוס אם שלו הוא . אבל כיון דעיקר צוועת נגזל אינו אלא מתקנה זכרי דגזל לכת' ל"מ תפיסתו למידן ז' כדן דל"כ ח"י מידו דלא אמרי' הכי כספק תקנה . ועי' בשע"מ סי' ז' סק"ה : **ר"ב** דלא כפי הזכרת השם כו' אלא כשעכ"מ מפי אחרים . וסר"ן פ"ד דשצוועת הוכיח דיש איסור בלא שם משצוועת שאלו לרור האיש אשר יאכל כו' ולא הכיר שם או כיוו ע"ג . ולכחורה קשה דלא מלינו בקרא שטעו העס שקבלו שצוועת שאלו . וכשצוועות ד' ל"ו פרש"י דקוטה אם לא אמרה חזן דכחצויהא שצוועת דמי אין כאן מושבע מפי אחרים שיהי לא אמרה כלום אחר שבועה ול"ד למבטיעני עובדס שסופרין אחר שצוועת עוין על דבריו אין חנו יודעין לך עינים ע"ג . חיצורא דבש"ן בחמ"ס סי' כ"ח סק"ג כ' מרמב"ן דלפי' שתקו העדים חייבים ומשום דס"ל דשתיקה כהאי כהודאה דמי (עי' בקה"ת סי' ז"ו סק"ג) ע"ס . ובאמת יש לחלק בין שצוועת העדות לשצוועת הסוטה . דלהעדו הוא מחוייב גס בלא קבלת השבעה (עי' סמ"ע סי' כ"ח סק"ג) לפיכך משה מה שצוועת חף בלא קבלת השבעה מש"כ כסוטה חניה מחייבת דוקא להודות שינתה דאם חזקה אינו טמאה ואינו שוחט אין טעין אותה לשמות ותאל בלא חצויה מחוייב לקיים מצוות המלך שפיר מהני מה שהשביעם שיחשבו עוברים על השבעה גס בלא קבלתה וגם הוי כשצוועת העדות דשתיקה כהודאה דמי לזה . אמנם מרש"י וסר"ן שכתבו דאם שתקו העדים אחר השבעה אין כאן קיבל שצוועה . ומשמע דלף

דלף כמה שמחוייב לא נהמי מופשט מפי אחרים לטוב שטבעה בלא בקלה-המושבע . וז"ל דלף דמסעט בטבעות דל"ו דלרור דהאלו סי' דין, שטבעה עלי' וחייב העובר עלי' כעובר על השבועה . מ"מ הא לא מלינו בעובר על השבועה חיוב מיחה וכן משמע שסי' חיוב מיחה על יומתן . וע"כ גם דין חרב וידויו על הארור דשאלו וע"ז שייך חיוב מיחה ע"י הש"י ח"ס חל"מ סי' ר"ח . ואל"כ י"ל דרק ככה"ג שייך טובט שטבעה בלא קבלה כמגו דהל כבדי השבועה גם נידוי ותרס דהל מחכם ונשיא גם בלא קבלה . וחסס חרס דלון לו כח לרודם לייך קבלה לשטבעט על ארור דיד"י [וע"ז בלשון רש"י בטבעות דל"ו ע"א דל"ס ארור בו נידוין] . והא דהוכיח הר"ן דשייך שטבעה בלא סודר השם מארור דשאלו י"ל לזה אמרי' דל"מ שטבעה בלא שם לא חל איכור שטבעה בארור דחכס בלא שם כמגו דהייל מוני' מדי . וז"ל בה לקבלה . וע"י במח"א סי' דל"ו ע"א

רנא א"ר שחכב עשה ע"י בלבן המימוק"י סי' דכ"ק בחייבו לשמטע שטבעה ולא בל ראובן לקבל שטבעות והבט שמעון מכ"ד להמין לראובן לקבל שטבעות אין חקיקין לו שובל לעטון רלואין א"ר פכסו שטבעות ע"ש . והכס בשלון זה הי' אש"ל דז"ח אלא כשהטבעת אינו כב"ד והדין השלל כפניו אינו נשבע לכתחילה ע"י לקמן סי' רל"ז וכח"מ סי' פ"ו סכ"ג . דו"ל דלף דקפידא הי' לנחכט דרולא יכפטר מההובט ולא להיו' משועבד ליכבט דניין . אך כיון דגם להטבעת ית קלח טעם דשמא יודע והטעמים שקליס אין חל לבוט לכ"ד או להטביעו שלא נפאי ההובט לחתילה טלח כדרך שחכב ע"לול נכסי נכסי דלח טעם דנחכט אלים מעטס הובט כייסי' להובט לבוט או שישבע שכל"פ] אלא כשהטבעת כב"ד כיון דהטעמים דחכבט והנכס שקליס והטבעות כדרך הטבעות . אך משלש דכינו א"ר שחכבט עשה לנכח ומשמט דהטיח כב"ד . וז"ל דללים טעם ההובט מכל הנחכט . ועמ"ש הבי"ט סי' פ"ו מח"ב פ"השכ"ח :

רנב וכו"מ מפרש"י . עפ"י כב"ד ד' ד"ה הי"ך ככונת דסי' רש"י וכבדרי בעטט בחידיהטו מבנו הרב ר"מ סי' פ"ו הביא מ"ש הנ"י כב"מ ד' ק' בטעט עבד גדול ככסותו ואמר מוכר חד עבד וחד כסות דיעטו וא"י חס גדול חס קטן ט' ומקין בנמ" דבלייסי כו' וכיון שאין הבגד שחכבט מסוייס דוחקו ג' אמות מהכבד ממקום שירולא ל"ח הי"ך וסך' הקב"ד דל"כ מאי פריך כה"ס כב"מ ד' ה' הי"ך פטור ל"ל קרל דלון נכשנין על קרקע חס הי"ך הול . והרי לייך קרל כשהובט מכתב ג' מיקרקע זה ה' אמות ומלחה שאתל"ה הין והמוכר אומר ג' אמות ולונו הי"ך כיון שחכבטו אינו מסוייס דיכול ליתמו ג' אמות ממקום שירולא ואשבע"י דגם בזה הין נכשנין על קרקע ע"ש . והכ"ל עפ"מ"ש המח"ס ריש ה' ז'י' דהסוכרים אין חרס מקנה דבר שאינו מסוייס אינו אלא בשדה ונית וכיואל דבדר בלון טינו טור ט' וכבדס לעולם ימלא קפידא כיומחט עזה רולא כיומחט וזה כמערב ט' אכל דבגר כמינו טור ולין ע"מ

רנב וכו"מ מפרש"י . עפ"י כב"ד ד' ד"ה הי"ך ככונת דסי' רש"י וכבדרי בעטט בחידיהטו מבנו הרב ר"מ סי' פ"ו הביא מ"ש הנ"י כב"מ ד' ק' בטעט עבד גדול ככסותו ואמר מוכר חד עבד וחד כסות דיעטו וא"י חס גדול חס קטן ט' ומקין בנמ" דבלייסי כו' וכיון שאין הבגד שחכבט מסוייס דוחקו ג' אמות מהכבד ממקום שירולא ל"ח הי"ך וסך' הקב"ד דל"כ מאי פריך כה"ס כב"מ ד' ה' הי"ך פטור ל"ל קרל דלון נכשנין על קרקע חס הי"ך הול . והרי לייך קרל כשהובט מכתב ג' מיקרקע זה ה' אמות ומלחה שאתל"ה הין והמוכר אומר ג' אמות ולונו הי"ך כיון שחכבטו אינו מסוייס דיכול ליתמו ג' אמות ממקום שירולא ואשבע"י דגם בזה הין נכשנין על קרקע ע"ש . והכ"ל עפ"מ"ש המח"ס ריש ה' ז'י' דהסוכרים אין חרס מקנה דבר שאינו מסוייס אינו אלא בשדה ונית וכיואל דבדר בלון טינו טור ט' וכבדס לעולם ימלא קפידא כיומחט עזה רולא כיומחט וזה כמערב ט' אכל דבגר כמינו טור ולין ע"מ

רנב וכו"מ מפרש"י . עפ"י כב"ד ד' ד"ה הי"ך ככונת דסי' רש"י וכבדרי בעטט בחידיהטו מבנו הרב ר"מ סי' פ"ו הביא מ"ש הנ"י כב"מ ד' ק' בטעט עבד גדול ככסותו ואמר מוכר חד עבד וחד כסות דיעטו וא"י חס גדול חס קטן ט' ומקין בנמ" דבלייסי כו' וכיון שאין הבגד שחכבט מסוייס דוחקו ג' אמות מהכבד ממקום שירולא ל"ח הי"ך וסך' הקב"ד דל"כ מאי פריך כה"ס כב"מ ד' ה' הי"ך פטור ל"ל קרל דלון נכשנין על קרקע חס הי"ך הול . והרי לייך קרל כשהובט מכתב ג' מיקרקע זה ה' אמות ומלחה שאתל"ה הין והמוכר אומר ג' אמות ולונו הי"ך כיון שחכבטו אינו מסוייס דיכול ליתמו ג' אמות ממקום שירולא ואשבע"י דגם בזה הין נכשנין על קרקע ע"ש . והכ"ל עפ"מ"ש המח"ס ריש ה' ז'י' דהסוכרים אין חרס מקנה דבר שאינו מסוייס אינו אלא בשדה ונית וכיואל דבדר בלון טינו טור ט' וכבדס לעולם ימלא קפידא כיומחט עזה רולא כיומחט וזה כמערב ט' אכל דבגר כמינו טור ולין ע"מ

רנב וכו"מ מפרש"י . עפ"י כב"ד ד' ד"ה הי"ך ככונת דסי' רש"י וכבדרי בעטט בחידיהטו מבנו הרב ר"מ סי' פ"ו הביא מ"ש הנ"י כב"מ ד' ק' בטעט עבד גדול ככסותו ואמר מוכר חד עבד וחד כסות דיעטו וא"י חס גדול חס קטן ט' ומקין בנמ" דבלייסי כו' וכיון שאין הבגד שחכבט מסוייס דוחקו ג' אמות מהכבד ממקום שירולא ל"ח הי"ך וסך' הקב"ד דל"כ מאי פריך כה"ס כב"מ ד' ה' הי"ך פטור ל"ל קרל דלון נכשנין על קרקע חס הי"ך הול . והרי לייך קרל כשהובט מכתב ג' מיקרקע זה ה' אמות ומלחה שאתל"ה הין והמוכר אומר ג' אמות ולונו הי"ך כיון שחכבטו אינו מסוייס דיכול ליתמו ג' אמות ממקום שירולא ואשבע"י דגם בזה הין נכשנין על קרקע ע"ש . והכ"ל עפ"מ"ש המח"ס ריש ה' ז'י' דהסוכרים אין חרס מקנה דבר שאינו מסוייס אינו אלא בשדה ונית וכיואל דבדר בלון טינו טור ט' וכבדס לעולם ימלא קפידא כיומחט עזה רולא כיומחט וזה כמערב ט' אכל דבגר כמינו טור ולין ע"מ

קפידא בוס יומר מחכירו מהמי קיין ע"ש . והנה אף שכתבנו"ס סי"ג מוכי' ה' ס' מבוחר דחלק שאינו מסוייס משנה פלוגי אשכר למכור . אכל כבר כהב המ"מ שם דוס דמי לאינו מסוייס כלל [וע"ש בהבגט הרלכ"ד דהיכא דיש גרוע אדס הי כמכוייס משוס דיווט דיד כעל השער על החתונה] וכן מתקין סמיכות שיש על דין דלמי מקנה דבר שאינו מסוייס . ועל קפידא דרזוח לא שייך זה ע"ש . וזי בלנו מסוייס ליכא קיין . וזל ל"מ מה שימלה לקטון אינו שירולא וכדמשמע מלשון הרפכ"ס שם דמכב דל"מ עד שסייס לו המקום ע"ש . ומשוס דכיון דכעיקר הענין ית קפידא חשיב כלאכמכחא . וכשמחא דיסבור הכ"י כהמ"מ דלף מחלק משנה פלוגית חשיב כלאט מסוייס כלל ויסבור דלף קני . מתקין הקושטא דרק כג' אמות מהכבד כדלייסי שמינו טור מהמי מכ"ר [וא"מ לעיין הי"ך אף שניין טוס ח"ס הי"ך] אכל דבקרקע כה"ג מתחילה חל חל כקיימין כלל ול"ח כלל כביעת קרקע ואס כן אי אשכר לראקמי מישוט דלון נכשנין על קרקע על כה"ג . וכפאס יס יתקט דבל"ס מהמי שפיר :

רנב וכו"מ מפרש"י . עפ"י כב"ד ד' ד"ה הי"ך ככונת דסי' רש"י וכבדרי בעטט בחידיהטו מבנו הרב ר"מ סי' פ"ו הביא מ"ש הנ"י כב"מ ד' ק' בטעט עבד גדול ככסותו ואמר מוכר חד עבד וחד כסות דיעטו וא"י חס גדול חס קטן ט' ומקין בנמ" דבלייסי כו' וכיון שאין הבגד שחכבט מסוייס דוחקו ג' אמות מהכבד ממקום שירולא ל"ח הי"ך וסך' הקב"ד דל"כ מאי פריך כה"ס כב"מ ד' ה' הי"ך פטור ל"ל קרל דלון נכשנין על קרקע חס הי"ך הול . והרי לייך קרל כשהובט מכתב ג' מיקרקע זה ה' אמות ומלחה שאתל"ה הין והמוכר אומר ג' אמות ולונו הי"ך כיון שחכבטו אינו מסוייס דיכול ליתמו ג' אמות ממקום שירולא ואשבע"י דגם בזה הין נכשנין על קרקע ע"ש . והכ"ל עפ"מ"ש המח"ס ריש ה' ז'י' דהסוכרים אין חרס מקנה דבר שאינו מסוייס אינו אלא בשדה ונית וכיואל דבדר בלון טינו טור ט' וכבדס לעולם ימלא קפידא כיומחט עזה רולא כיומחט וזה כמערב ט' אכל דבגר כמינו טור ולין ע"מ

רנב וכו"מ מפרש"י . עפ"י כב"ד ד' ד"ה הי"ך ככונת דסי' רש"י וכבדרי בעטט בחידיהטו מבנו הרב ר"מ סי' פ"ו הביא מ"ש הנ"י כב"מ ד' ק' בטעט עבד גדול ככסותו ואמר מוכר חד עבד וחד כסות דיעטו וא"י חס גדול חס קטן ט' ומקין בנמ" דבלייסי כו' וכיון שאין הבגד שחכבט מסוייס דוחקו ג' אמות מהכבד ממקום שירולא ל"ח הי"ך וסך' הקב"ד דל"כ מאי פריך כה"ס כב"מ ד' ה' הי"ך פטור ל"ל קרל דלון נכשנין על קרקע חס הי"ך הול . והרי לייך קרל כשהובט מכתב ג' מיקרקע זה ה' אמות ומלחה שאתל"ה הין והמוכר אומר ג' אמות ולונו הי"ך כיון שחכבטו אינו מסוייס דיכול ליתמו ג' אמות ממקום שירולא ואשבע"י דגם בזה הין נכשנין על קרקע ע"ש . והכ"ל עפ"מ"ש המח"ס ריש ה' ז'י' דהסוכרים אין חרס מקנה דבר שאינו מסוייס אינו אלא בשדה ונית וכיואל דבדר בלון טינו טור ט' וכבדס לעולם ימלא קפידא כיומחט עזה רולא כיומחט וזה כמערב ט' אכל דבגר כמינו טור ולין ע"מ

רנב וכו"מ מפרש"י . עפ"י כב"ד ד' ד"ה הי"ך ככונת דסי' רש"י וכבדרי בעטט בחידיהטו מבנו הרב ר"מ סי' פ"ו הביא מ"ש הנ"י כב"מ ד' ק' בטעט עבד גדול ככסותו ואמר מוכר חד עבד וחד כסות דיעטו וא"י חס גדול חס קטן ט' ומקין בנמ" דבלייסי כו' וכיון שאין הבגד שחכבט מסוייס דוחקו ג' אמות מהכבד ממקום שירולא ל"ח הי"ך וסך' הקב"ד דל"כ מאי פריך כה"ס כב"מ ד' ה' הי"ך פטור ל"ל קרל דלון נכשנין על קרקע חס הי"ך הול . והרי לייך קרל כשהובט מכתב ג' מיקרקע זה ה' אמות ומלחה שאתל"ה הין והמוכר אומר ג' אמות ולונו הי"ך כיון שחכבטו אינו מסוייס דיכול ליתמו ג' אמות ממקום שירולא ואשבע"י דגם בזה הין נכשנין על קרקע ע"ש . והכ"ל עפ"מ"ש המח"ס ריש ה' ז'י' דהסוכרים אין חרס מקנה דבר שאינו מסוייס אינו אלא בשדה ונית וכיואל דבדר בלון טינו טור ט' וכבדס לעולם ימלא קפידא כיומחט עזה רולא כיומחט וזה כמערב ט' אכל דבגר כמינו טור ולין ע"מ

רנב וכו"מ מפרש"י . עפ"י כב"ד ד' ד"ה הי"ך ככונת דסי' רש"י וכבדרי בעטט בחידיהטו מבנו הרב ר"מ סי' פ"ו הביא מ"ש הנ"י כב"מ ד' ק' בטעט עבד גדול ככסותו ואמר מוכר חד עבד וחד כסות דיעטו וא"י חס גדול חס קטן ט' ומקין בנמ" דבלייסי כו' וכיון שאין הבגד שחכבט מסוייס דוחקו ג' אמות מהכבד ממקום שירולא ל"ח הי"ך וסך' הקב"ד דל"כ מאי פריך כה"ס כב"מ ד' ה' הי"ך פטור ל"ל קרל דלון נכשנין על קרקע חס הי"ך הול . והרי לייך קרל כשהובט מכתב ג' מיקרקע זה ה' אמות ומלחה שאתל"ה הין והמוכר אומר ג' אמות ולונו הי"ך כיון שחכבטו אינו מסוייס דיכול ליתמו ג' אמות ממקום שירולא ואשבע"י דגם בזה הין נכשנין על קרקע ע"ש . והכ"ל עפ"מ"ש המח"ס ריש ה' ז'י' דהסוכרים אין חרס מקנה דבר שאינו מסוייס אינו אלא בשדה ונית וכיואל דבדר בלון טינו טור ט' וכבדס לעולם ימלא קפידא כיומחט עזה רולא כיומחט וזה כמערב ט' אכל דבגר כמינו טור ולין ע"מ

רנב וכו"מ מפרש"י . עפ"י כב"ד ד' ד"ה הי"ך ככונת דסי' רש"י וכבדרי בעטט בחידיהטו מבנו הרב ר"מ סי' פ"ו הביא מ"ש הנ"י כב"מ ד' ק' בטעט עבד גדול ככסותו ואמר מוכר חד עבד וחד כסות דיעטו וא"י חס גדול חס קטן ט' ומקין בנמ" דבלייסי כו' וכיון שאין הבגד שחכבט מסוייס דוחקו ג' אמות מהכבד ממקום שירולא ל"ח הי"ך וסך' הקב"ד דל"כ מאי פריך כה"ס כב"מ ד' ה' הי"ך פטור ל"ל קרל דלון נכשנין על קרקע חס הי"ך הול . והרי לייך קרל כשהובט מכתב ג' מיקרקע זה ה' אמות ומלחה שאתל"ה הין והמוכר אומר ג' אמות ולונו הי"ך כיון שחכבטו אינו מסוייס דיכול ליתמו ג' אמות ממקום שירולא ואשבע"י דגם בזה הין נכשנין על קרקע ע"ש . והכ"ל עפ"מ"ש המח"ס ריש ה' ז'י' דהסוכרים אין חרס מקנה דבר שאינו מסוייס אינו אלא בשדה ונית וכיואל דבדר בלון טינו טור ט' וכבדס לעולם ימלא קפידא כיומחט עזה רולא כיומחט וזה כמערב ט' אכל דבגר כמינו טור ולין ע"מ

פ"ט. לפי"ו ה' נראה דגם בידון דמי"פ סמי" כ"ב דמודם
במקלה דמי" להפך רק להבינו היחס אחר הפרטון [ועי' בתומים
סי' פ"ז ס"ק ט"ז] ע"ט. דאף דאין על הכטועה זו מורה
היפך מ"מ לא יגלגל, יעליו ממי סברה זו דנראה דמשקך כיון דלא

הטעם על האמה לדכין אף
דעיקר שטועה זו נשבע להיטיב
דעוה וז"ע. ולכאורה י"ל דגם
לסאכריס דלא אמרי' מנו לאפסורי
מטועה מ"מ לא יגלגלו על
שטועה זו דה"ל מנו לאשמונו
מטועה. דהחומים ככללי מנו
סי' ק"ג כ' דמכח מנו מורה הדין
לפסור רק לטעור מטועה לא
אמרי' דאמרי' מה נפ"מ אם
האמה אחר' לא האשבע ע"ט.

מחשיבו להביעם אחת אף שסמיין ופרדים והפוער סיבר דכין
דמי מיימן וניהו כמי מיימי תביעות ופרדות תביעו ואין שיטת
לאחם עם חכרתם ועם שארם ישלם ומה שפיר פסור מכלום ומנ"מ
ל"ח רק כשהודם בתביעה אחת במקלחת. ולה מניח ראי'
מטובלך דרב דהתביעה אחת
תביעו מדפסור חדא על טולחן
דהיינו שאין לך בידי כלום דאס"ד
דכמי מיימי תביעות ופרדות
תביעו לא מייפסר כחדא
על טולחן וה"ל ליטבע שאין לו
כידו חייטין וטפסורין וכוסמין
וכוידון דכינוו בקיום התנאי
והסחפין סי' שלו מעולם. ומן
האמור יש לרונ דנוגוהו שכתב
רבינו שבוה שלף קיים התנאי
והייב ממון ועל החפץ כפר שמשול'
סי' שלו פסור מטועה הארס
דכ"ג ל"ח מב"מ וז"ע :

רנן כשמשלגל עליו אין החובע רשאי לומר לנתבע
תשבע לי על כל אחת בפני עצמה אלא אחת על
הכל (רנ) והכי אמר בירושלמי חד בר נש בעי סידן עם
חברי' שרי מטען חטים ושעורים וכוססא אל כל סה
דאת ביכל לגלג עלייה ובסופה שמתבע חדא על כולהון .
ובן נמי גם לשאר תביעות שאינן על ידי גלגול כך
חשיב רש"י . ודוקא כשהשבעות שוות כגון שבעות
כפירת החוב שאין צריך אלא לומר שבעה שאין לך
בידי כלום . אבל שתי שבעות דלא רבו אחדרי כגון
שאמר לו כך היה התנאי ולא קיימת אותו ואתה חייב
לי סמך והלא אומר לא כך תי' התנאי אלא כך וקיימתי
אותו ואין לך בידי כלום ונתחייב לו שבעות שכן היה .
ועוד פוענו סברתי לך זה החפץ ולא נתת לי דמיו
החלה משיב זה החפץ חיה מעולם משלי אינן נכללות
יחד אלא צריך לפרוש כך על דעת ב"ד אנו משיביעין
אורך שכן היה התנאי וגם שזה החפץ לא קנית אותו
סמנו . ואם אינו רוצה לישבע על כל מה שמשלגלין עליו
ישלם חבר ואפילו שאר תביעות כך כתב ריא"ז . וגם
כתב דיבור לגלג עליו ואפילו מענת שמא כרששבע
בקרדושין . ואומר ר"י דלא על כל החפיקות סנלגלין
שאם נתחייב אדם שבעה לחבירו אינו יכול לו להשיבעו
שי"א נכח לו מעולם דרואק בספק שיש לנו לחוש כגון
שוהמץ אוריסן משיבעו אבל אם אין רגלים לדבר לא :

ישלם הכל . וכ"מ בח"מ סי' כ"ג
ל"ד ס"ג דמי"א מר"ז
בדיושלמי ס"פ כל השבעין
והביאו כ"י"ף ע"ס והביאו הקשו"א
מירוש' ר"ס המפקד אחר היימי
משלם אכ"י לא חייבהו מורה
שטועה להחמיר עליו אלא להקל
שאם ראה ישלם ואם ראה ישבע
וכ' היר"ף דהוה פלוגתא דת"ק
ור"י כ"ח דת"ק דהלכתא כותבי'
ע"ט . ומכרז"ה דהוה שאמר
שאמר שיטבע וכשגלגלו עליו ראה
לשלם דלא יפסור' מתשלומי סנלגלון
ולכאורה יש לומר דיפסור שאמר
לישבע הגלגולין כעת שסי' ס

רנן פוענו סברתי לך זה החפץ ולא נתת לי דמיו
החלה משיב זה החפץ חיה מעולם משלי אינן נכללות
יחד אלא צריך לפרוש כך על דעת ב"ד אנו משיביעין
אורך שכן היה התנאי וגם שזה החפץ לא קנית אותו
סמנו . ואם אינו רוצה לישבע על כל מה שמשלגלין עליו
ישלם חבר ואפילו שאר תביעות כך כתב ריא"ז . וגם
כתב דיבור לגלג עליו ואפילו מענת שמא כרששבע
בקרדושין . ואומר ר"י דלא על כל החפיקות סנלגלין
שאם נתחייב אדם שבעה לחבירו אינו יכול לו להשיבעו
שי"א נכח לו מעולם דרואק בספק שיש לנו לחוש כגון
שוהמץ אוריסן משיבעו אבל אם אין רגלים לדבר לא :

עליו חוב עיקר השטועה ל"מ או חשלוטין דעיקר השטועה
לפוערו מתשלומי הגלגולין . והוא משום דחשלוטין כפד עיקר
השטועה אין פוערו מעיקר האמה אלא מתלמי מכלא ולהבא חשמה
ערלה לשלם ומעיקרלה חוב עליו והי' מקום הגלגול לחול ולא
נפטר מהגלגול זולת כשמשלם גם כעד הגלגול . ואילו יאזייר
שכחשלוטין כעד עיקר שטועה מעיקר השטועה מעיקרלה ואפילו
דמעיקרלה לא חלה עליו ממילא נעקר הגלגול . וכזה מלינו בכ"ר
[כ"א:] בלשה עשרה זכרין ואומה חכרתם פסרם ואפי' דראשון
היפר לה דאי בעל מעיקר עקר הדיח נמי אשאריו וחי מינו גיין
איבי ש"י ומכרתם אסירה ע"ט . ונד"ר קל"ה יש לדמות לוס .
וי"ל דלהיבוסלמי לא מייפסור השומר מהגלגולין דלשיטת הירושלמי
החשלוטין אין פוערו מעיקר השטועה אלא מכלא ולהבא . והא
דחק בר"ט המפקד דשומר המשלם אויב טבע דקונה הכפל
יליף הירוש' מקרא וגו"כ הוא [ועמ"ט בספרי נפש חי' בב"מ
רי"ט גל"ד סד"ט ועש"ס] . אבל בכבלי ר"ס המפקד דפריך על
קיימם השומר הכפל דהא אין אדם מקים דבר שלא בא לפועל
ומסיר דנעשה כדאמר [בשעה משיבת פסרם לשומר] לכשתגזיב
וחשלמי פדחי קויה לך מעשיו ע"ט . וה"כ אפ"ל דכשמשלם
אלאלי למפרע דלא חלה עליו שטועה כלל דפרה מעיקרלה דזומר
סווי וסלו נכב וממילא נעקר הגלגול למפרע כיון דאלאלי דפי'ס
דזומר נגינה ול"ט שטועה פרה דאמר [ואו' בראשן
שא"ל ליטבע שאינה ברשותו כשמשלם כגון במיניו מזוי' עי' בח"מ
ר"ס רל"ה] ועי' ברא"ט סוף א"ס' שטועה . ואכתי יש לפקק בזה :

הדין נגזר דאפשר דאין מגלגלין עלי' . וע"ט בפ"ח סק"ב :
רנ והכי אמר בירוש'. ככתובת פ' בבתרא ה' ד' אמר דר"ל
דבעי דעטע טעיין וטפסורין והודה בלאח מסן חייב שטועס
סובר דגם כן סובר כן מסא דתבע אחר לחבירו קמי' דרב
חייטין וטפסורין וכוסמין ואחר רב כל מה דלא יכול לגלג עליו
וכסופא משתבע לך הדא על כולהון [ועי' בירוש' פ"ו דשבעות
ה' ד'] ועי' הפ"מ דכשטען שערין חייטין וכוסמין חס הודה
בלאח מסן וא"ל רב שמה שרלה יגלג ובסוף יטבע שטועה' אחת
על טולן לאחא דחייב שטועס כעטע מינין הרכה והודה ב'א'
מהו ע"ט . והטעה דלא קיטע הירוש' בהדיח כהטובדא דהורה
בלאח מסן כיון שמהו עיקר הרא' לפי' הפ"מ . והכ"ל דודאי
הי' כאלן חייב כטועה בלא טענה החטין ושערין וכוסמין דאל"כ
לא הי' חייב שטועה על כזיתת כולן דסיס' לא הי' בימי רב .
דרכ' ממון חיקן שטועה היטה . וע"כ הי' איזה חייב שטועה
בלא כפרת מינין אלו שטועה הארסה לא שטועה המשנה ועל
כפירה המינין סללו יעבד עי' שטועה גלגול . ודייק דרב סבר כהטעו
ערי מינין והודה בלאח חייב שטועה דמזי"ב א"כ כהו שכתב .
דכינוו כתב דכהכשטועה שווח א"ל רק ליטבע שאין לו כידו
כלס וכשלא דמו אהרדי וכהדנין שכתב שהכעו שלא קיים התנאי
וחייב ממון והלא אומר שקיים וגם הכעו שמכר לו חפץ ולא
נחן דמיו והלא אומר שהחפץ הי' שלו מעולם לרין לפרס שקיים'
התנאי והשתתן לא קיה ממנו [והכ"ל דגם בשלא חזיר עם
שטועה רק פעם אחת כל שהזייר הפסיעים שכתב עליהן כשהי'
שטועה דמי וכת"ט המח"א ה' שטועה סי' ע' דכפשלות חוקוק
כמו שלא חוכל מלה ולא אעלה לגג אף שלא חזיר שטועה רק
פעם ה' כשהי' שטועה דמי וכתבינו כפסרי ע"ט] . ואסחבר לי פלוגתא
ע"א ד"ה כל דה"ה שטועה לטעבר ע"ט] . ואסחבר לי פלוגתא
דכעו חטין וטפסורין והודה בלאח אי חייב . תלי בה' דהמחייב

ע"ש. והיינו דע"י השבועה השני' בנק"ה נחברר יותר שטען
אמה דמשכחה לה שלא חט לשבועה קמא בשקר בלא נק"ה ויחוש
לישבע בשקר בנק"ה אף ששני' יסכוף מה ששבע מתחילה. אך
בהא דלרין בפניו כדי לייסכוף ולדוי. זה שייך בשבועה קמייתא
אלא שכבר נשבע שלב"ס ודאי

לא ימנע מלישבע גם בפניו
מחמת כיסופא. להרי כשימנע
השחא מלישבע יחא לו יותר
כיסופא דיתגלה דשבע מתחילה
בשקר וע"כ אין תקנה בזה. לחור
ולשכניו בפניו דאס שיקר
שלב"ס יסקר גם בפניו [ול"ע שם
בתיובתא סק"ל]. ועמ"ש הב"י
סי' פ"ו מהרשב"א דמהי בדיעבד
וראי' מכתובות ל"ג הלאשונה
משכחה לשני' ט' והוי' הסס
שבעה לאחד שבועה נלמא לאמא
אין השלישית יכולה לומר אף
בעד' דדי אה ותשבע לי בפני
והביא הב"י להיכוף מניי' ואולי
דס"ה שאין חוב הראשונה שלא
בשרעת אלא על הספק כו' אבל
כשבע"ד עושנ' כרי ובעי שבועה
בפניו כדי ליכסוף מניי' ואולי
שמנגלל עליו דברים אחרים האך
נפטר זה כמה ששבע שלב"ס
ושלא בשום גלגול בתיובתא
כו' ע"ש. ויש לדייק הא לא

התפרש בנמ' רק טעם וכסופא בכחכות דפ"ה ולמה המליץ
הריטוב"א טעם חדש דגלגול. גם אי טעם דגלגול הוא כשמוען
התובע הכחא דהי' מנגלל אי' בפניו. הרי אס' הדין שלא
להפסיד הג"ס מחמת ששבע עיקר שבועה שלב"ס בני יתבע
ענה הג"ס ולמה ששבע שיהי' השבועה הראשונה שכבר נשבע.
גם אי טעם דהי' מנגלל בני הרי ע"ז ראיית הרשב"א יכוונה
דלא יחוש לעטם זה דהא בהא דכחכות דל"ג נני ית טעם
דגלגול למאי דקיל' דעל טענה ספק דחובע מנגללין כדאיחא
בח"מ סי' ל"ד ס"ב. והכרחי' דהריטוב"א נחיה לדבריו דאין
פשוט משבועה השני' בשפיעו דימנע לישבע בשקר משום כיסופא.
דאדרבה יכסוף יותר דיהא מוכח דמתחילה נשבע לשקר. ולזה
המליץ טעם דגלגול דאף דמש"ה לא נחייבו ליטבע שיהי' מה
שכבר נשבע וכחכר. עכ"פ זה יהי' לו לאחמלא כמה שלא ירצה
מחמת כסופא ליטבע בפניו דישנא דאף שחמת דכרריו ירצה
ליטבע מחשש שינגלל עליו וזה יתלם ולא יטבע עתשו לא יהלוק
אדעתו' לנגלל עליו. ואף שבחמת אי קשטא עניין דליכא כסופא
לא יחוש לנגללו לשלם מפני זה [דל"כ הי' נפסד בחוס] עכ"פ
הוא מחמת כסופא יקח לו לאחמלא. ונתיישב מה שדקדקו
בד' הריטוב"א:

רנח דפחות מי' אין הו' חל כדמוכה במשעס ב"י. עי' ברש"י
ומזרחי פ' וישב. וכמ"ע סי' פ"ו סק"ג י"ג כ' דהטור
שכ' דגורי' עליו אסור ב'י' סוכר בכל שבועות ל"ל ב'י' והמחבר
השמיט ב'י' אסור בלא קי"ו' כי בשאר שבועות ע"ש.
ומריבו נראה לחלק דשאני אסור דהוא כח' ובה' בעי' כמעשה
דב"י אבל בשבועה לא מלינו הייבועי' א' גם ית לחלק בין היכא
דהדבר בעלמא מהוייב בו כמו להגיד אמה כמה שבינו לתבירו
דבה חל שבועה או ח' גם בלא' כ' משא"כ היכא דעיקר החיוב
הוא ע"י ח' או שבועה כמעשה דב"י בהדפס נשמע סי' רנ"ט
ואיני' בהרש"ש במשפחות:

רנח דוקא שיתוף. ברית בטורת בחד"ה אסור כחבו הא
דחייב יתרוף ועו"ב שיקבלו דמא בשותפות כו' פליגי
לאבוב דשמואל. וכתב ש' ש' למורא הק' דהא ראי' דילמא דינא
קאמר מאי דיני' והביא מהר"ב והב"ח בח"מ סי' קפ"ב ע"ש. והכי'ל'
דעל החוס' ל'ק דטווחס דס'ל למיקנע בדרייתא אע"פ שאינו

רנח השיב רש"י בתשובה כי א"צ עתה הנתבע לענות

אמן כי אין משביעין עתה שבועה של תורה
שהוא בשם הטייחד או כבינוי כי כבר ביטולה
הראשונים שעונשה גדול אלא מקללין באלה ובארור
אין הח' חל כדמוכה במעשה בני יעקב ואומר ע"ד
הקום ועד' ב"ד אנו משביעין על פלוני על דבר כך
וכך שהוא כמו שמוען וכו' על דעתנו שלא יערים
בקניא דרבא ע"ד המקום דתהוי ע"ד רבים שאין לו
הרהר. וכתב רבינו אבי עורי דהגו העם ששואלין ארון
אם מקבל עליו וכיון שקיבל בתחילה א"צ לענות אמן
והביא ראי' מן הירושלמי:

רס פסק הר"ם במז"ל שכל מי שנתחייב שבועה בין מן
התורה בין מדרבנן ואפי' היסת יישו להח' הסס
קודם שישבע על כל מי שמשביע את חבירו בחתם ויזנה
המשביעו אמן ואח"כ ישבע הלא ויפטר ותקנה טובה הוא
שלא להוציא שם שמים לבטלה:

רסא פסק ר"ת דאם עד אחד סמייע לכופר שפוטרו
מן השבועה תקי' דאם הויא דהעד סמייע את
המוציא מחייבו שבועה כ"ש שפסייע את המוחזק שיפטרנו
דכה המוחזק מרובת מכה המוציא:

פסק

רשאי דקניקע במתני' דרית בטורות. וכן י"ל בטוחת החוס'
בסיסהרין דע"ז דשואי קפן ל"מ בעילת זנות מתקן בכחכות ד'
ל' קטן שהשילא אביו אהס כחכותה קיימת והרשב"א בשת"י סי'
חלף קפ"ה דחה דדינא תקן אי עבר וסכילא [ועמ"ש בספרי נהור
שדגא ביבמות דס"ב ע"ב ד"ה
סמון]. ולמ"ש י"ל להוכיח
החוס' מדרלף קניקע במתני' אע"פ
שאינו רשאי:

רס יש להח' ססס. בעשר
משפט סי' פ"ו סק"י י"ז
הסיב עת"ש סי' פ"ו דאף בשבעין
בבענת ספק המשביע מקבל בח'
שחשדו. ממ"ש סי' ב"י בנב"ס
סי' פ"ו עת"ש סטור מהרמ"ס
בבענת ששתיים ששכ על ספק
אין מפיכין מ"מ כעתיק אשבעה
דחשדתי לי הדין עמו ותמה הב"י
דעענה שחא היא ואין תבעין
עליה ופטר דה' ססס קאמר.
ואזי ככל שחשדו הסותים מקבל
התובע בח' שחשדו אל"כ מאי
קמ"ל שביעא שיכול לומר שיקבל
בח' ויטלס לו ע"ש. ואיני מביין
דמגלן לטורר סמ"ה כהרמב"ס
דכל משביע מקבל בח' הו' אסו
תקנת רבוהיו להרמב"ס כמ"ש
הש"ע מהמ"מ. וא"כ י"ל
דסמ"ה לא שמיטא לו לא כבידא

ל' תקנה זו. וקמ"ל כשראה להפך עליו אס חשדו ולשלם לו
יכול ולעולם אימא לך דלהרמב"ס גם בע"ס הדין דהמשביע
מקבל בח' כמו בבענת ודאי:

רסא דאס ע"א סמייע לטופר שפוטרו מן השבועה. עי' בספרי
נפש חיה ריש ב"מ ד"ה ונחשו. ונשבע משפט סי' ל"ד
סק"ב כ' דע"מ אינו פוטר מנגללו שבועה כשרקין ליטבע על
מה שאין העד סמייעו. וראי' ממ"ש העוט"פ סי' קי"ד ס"ד
דמלוה שטורף מנוקח נשבע בנק"ה שלא ירצה החוב וכולל שאינו
שטר אמנה לאמא אף דלמנה שבעה גרועה ופירן משביעין בטענה
זו כ"פ ע"ז חלם היסת אחר הפרשון שבענת כרי כמבואר בס'י'
פ"ב אפי"ס נשבע ע"ז ע"י גלגול אף בספק בטורף מנוקח עב"ד.
והכי'ל' ד"ל דבידור דע"מ אלים יותר משה דשאינו שטר אמנה.
והראי' דאענתא אמנה אף דאין המלוה נשבע קודם הפרשון.
נשבע אחר הפרשון. ונכ"מ לבעש"ט דליחא בסו' פ"א ס"ו
דיוטל המלוה בלא שבועה. לא רחימי מי שיחמר דיטבע המלוה
אחר הפרשון. וא"כ י"ל בגלגול דאף שמגלל שאינו אמנה גם
בע"ס. מ"מ לא יגלגל במקום ע"מ אף בבענת ודאי. עוד הויכח
מקדושין דכ"ז דילק' רשב"י דלאחרה שבעה בפנים ובחפן להא
דמנגללין בע"ס וליכא דפליג עליו וא"כ תקשי לר"י ור"י דסברי

מנכ לי בידק והלא ואמר ח"י חייב דבו"ש כרי עדיף ומשמע
דיוטל בלא שבועה וא"כ אמאי מנגללין בע"ס כיון דכרי מתיי
אף להוליא ומנן בלא שבועה כ"ש דמהי כרי דמתחוק לפוטרו
משבועה כו' קי"ו' כי בשאר שבועות ע"ש.
משבועה משום דשבע בלא"ה כו' והי' בע"מ ע"ש. והכי'ל'
להשיב דבכחכות ד"ב בעי' לארקימי פלוגתא דר"י ור"י עס ר"ב
ריו"ח בבו"ש דלתי' כחנאי דר"ה ור"י אמרי כר"ג דלאמנה לומר
משארסחתי נאכסחי ור"י וריו"ח כר' יכושע סוכר דל"ג דתי
דר"י אחי אף כר"ג דלא אמר ר"ג אלא משום דליחא לה מגו או
חוקה ע"ש. וא"כ י"ל דר"ה ור"י לא יתקו כפי ויאמרו דר"ג
יסבור בו"ש עדיף אף בליכא מגו או חוקה. וא"כ ל"ק
מרב"ז דמורו ר"י ור"י לומר דגם רשב"י סוכר דלא אמרי' בו"ש
כרי עדיף כר' ירושע ולכן נשבע שבועה בגלגול לספק ולדיכו
בלמח יפטר [ועי' ברנ"ן בקדושין שס דלאחרה שבעה בפנים
כו' אינו גז"ש אלא מה מלינו ודון]. והנה מהש"מ עמשע

דגם כשעגלול הוא ע"י ט"ם דחובע און הע"ע שפדח. והנ"ל
למ"ס בש"ע סי' כ"ד דאין עגלגלן ע"י ט"ם דחובע אל"כ
יש דגלים לדבר כמו בשבועות משפטים ע"ס. א"כ ממילא כשע"א
מטיד נגד החשב חשיב החשב כלום לי' רגל"ד [ועי' בש"ע ריש

[דלה כ"כ"ש דפוטר בזס מ"אסח] מללה אה"ר בשבועות דלוח"א בין
שד"א לשד"ר הא דלחשבובי אגזיב"א משביעין ולא היסח
כ"ה ע"ס. [ועמ"ש המדרי"ב ש' שבועות כדויינו נושטרי שבועות
דכגמ' מיירי בשד"ר דכשעין וזוטלין ולא בשבועות היסח

רסד או שחמר פסקו כ"ד.

תקובל עליו אה"א ואב"ד
דנקיט הדין ע"כ מיירי לגדות
[ועי' בחי"ט פ"ג בסנהדרין מ"ב]
ובתומים ריש סי' כ"ב כתב
דבגסס רה"ש פ"ז ל"א אמר
דבני שחמר דוקא כ"ד אלא
בנאמן עליו אה"א לעדות כ"ד אבל
בקבלה לדין הכי בקבלה א כעשיית
כ"ד ובפטרט שכבר עטן לפיכס
דכוי קבלה כ' ובשנמרו הדיון א"ך
יתורו דהא הוי קבלה כ"ד ע"ס.

רסב פסק רבינו יצחק בר' אברהם שאם לפי ראות

עיניהם של דיינים נראה שהתובע מעדים
לגלגל שבועה על הנתבע כגון עני התובע לעשיר שהלוח
לו מה שאינו ראוי לחאמין ונראה לדיינים מתוך העניין
שהוא שקר (רסב) דרוצה לגלגל עליו שבועת היסת
איתרע ל"י חזקה ולא משבעינן לי. ופטעמא דלא אמיר
מעמא דמסכא הוא כדאמר ידענא ב"י בר' מיישא
דלא אמיר. וס"מ משמתינן בסתם על כל מי שחייב
לו שיודה ואם לאו יהא בשמחא. וס"מ אם נתן העני
אמתלא לדבריו משביעין את העשיר :

רסג פסק רב אלפס והר"ם כמז"ל דמשביעין שבועת

הסתא אפי' היכא דליכא דררא דמסונא כגון
מנה לי בידך והלאה אומר אין לך בידי כלום. אבל רב
האי נאון וה"ת ז"ל פוסקים דאין משביעין ש"ה אלא
היכא דאיכא דררא דמסונא כגון מנה לי בידך ואמר' לו
הן וספרה אומר נתווה לי ואמר נתתי לך (רסג) או אמר' לו
ליתני ופטרתי וכן דן רשב"א ז"ל. ואף ר"ת לא ה"י
נער לאותן שהיו משביעין היכא דליכא דררא דמסונא.
ואף רב האי מודה דמתרימין סתם עד שיודה האמת
וי"א שת"ח אינו נשבע שבועת היסת. ורב אלפס
חשיב דנשבע :

רסה אמר' תפוס לבן אחרון.

ול"ע ככה"ג בשוטל
עם בעל הבית השבע"ב לומר
ששכרו יס' ג' והפועל לומר ד'
חס ג"כ מיטא שחס החמיל
במלכא מתוך דברי בעה"ב שכרו
ג' וחס מדברי עמלו דפועל שכרו
ל' דמיטא תפוס לבן אחרון.
דלוי י"ל דשלי מתק שהלוקח
מכניסו לרשותו מתוך דבריו מוכח
דנחלה המוכר דל"כ ה"ל
למחוט שלא יקח הלוקח דבר שלו.
אבל ביה דפועל י"ל דלא איכפת
לבעל הבית להשיבו על דבריו
אחרי שכבר אמר פעם אחד
ג' דהא אין הפועל לוקח מידי
ממנו כמס שמתחיל במלכאו.
א"ך בלמחוט ה"ל דתפוס לבן אחרון
נאמר א"ך בנכפל הויסח כמה
פעמים ציניס דל"כ פשיטא
דל"כ יתק מתוך דברי המוכר
שחבר במלכאס ל"מ מה שיחמר
הלוקח לאחר משיכה במנה. א"כ
דל"כ במשך אחר דברי המוכר
שחמר במלכאס שית אחר שחמר
כבר הלוקח במנה ומי נתון

רסד פסק ריא"ד דכל היכא שקיבל עליו אבא יאב"ך

(רסד) או שאמר פסקו כב"ד או שאמר דור לי
בחיי ראשך כב"ד ואין לך ולא קנו מיני' הדר לביע
לפני נמר דין דאהר גס"ד לא מצי מיהו לפני גס"ד במחול לא
ידענא מאי אירון ב' והיכא דקנו בין כב"ד בין שלא כב"ד
אין לאהר קנין כלום ולא מצי הדר והיכא דאמר לו דור לי
בחיי ראשך וטול במקום שאינו פן הדין שישבע ויטול והצת
לעשות עמו לפנים משורת הדין אם כבר נשבע אי
לחזור אבי. והיכא דלא קנו מיני'. ואם דעיינן לא נשבע יכול
לחזור ב'. והיכא דהייב שבועה ליפטור ואמר איני נשבע
ואשלם היציאה מכ"ד היא גס"ד דכל זמן שלא יצא
מכ"ד יכול לחזור בו ונשבע ואינו משלם ואחר שיצא
מכ"ד משלם וא"י לחזור :

רסה הקונה פרקמטיא מחבירו והמוכר אומר בכך

מכרתי והקונה אומר בפחות ואמר הקונה למוכר
תשבע כדברך וטול ואותו אומר תשבע אתה כדברך
ותפטר. פסק רב אלפס בתשובה דכיון שהקונה הוא
מודה במקצת הייב הוא לישבע ואין כאן היפוך שבועה
כלל וע"י כמ' רס"ו : והיכא דמשך בסתם שאמר לו
הפצך בכמה אמר לו בסאתים והלאה אומר בכמה ומשך
סתם אב מתוך דברי המוכר ש"ך נותן לו סאתים ואם
מתוך דברי הלוקח נותן לו סנה וכיוצא באלו
(רסה) אמרינן תפוס לשון אחרון ובתוספתא אומר המוכר
הפצ' לחבירו זה אומר בסנה זה אומר בסאתים והלך
ה

רסז דודאי משקר ועי' בכתובות דפ"ה ע"ב בתור"ה ועוד :

רסז או אפי' ליתו ופרעתי. כ"כ דק"ה ע"א בתור"ה רב.
מתבי ר"ה זה לדברא דמטונא א"ך שכי' יוכל לכפור
גם ההולאה. ובתומים סי' ז"ה סק"ז סוכה מהז דמגו לאפטורי
מחכמה ל"כע לא אמרי' ע"ס. ולכאורס תקי' לפוסקים דלמרי'
מגו נאכטורי משד"ל ולי בסיסס ולי לדידנן לא אמרי' ה"ל
לכ"ס בשבועות ד' מ"א למחוק זכ"א משבועות דרבנן.
ואפ"ל דכ"ס רזה למחול תפ"מ בין בשבועות היכא דכשעין
ולא מאי דנשבע בזה ולא בזה. א"ך כזה כ' המדכי פ"ק דכ"מ
מר"ם לכו"מ דגם בעענת גזאחי משביעין היסח כמו בשד"ח
סי' ז"ה] אלא ליתק כרגל"ד
דסתד טקד. וחף דכש"מ סס
סק"ד מפסקת בדין הש"ע והכי
מחוי מקומה דמגלגלן ע"י ט"ם
דחובע א"ך בליכא רגל"ד ע"ס.
א"ך עכ"פ כשרגל"ד מחייב להנבע
ודאי אין להשביעו בגלגול ע"י ט"ם
דחובע [ועי' בקל"ס סי' פ"ז
סק"ד דמשמע דפוכר דע"מ פוטר
עגלגלן]. עוד כ' בש"ע דמגו
לאפטורי מב"ס ל"כע לא אמרי' .
ובפסק בית יוסדס הסכים לזה
ומשום דסבירא רה"ש דלמרינן
מגו לאפטורי משבועה הוא משום
דשבועת הוי כמטון דצמתינן לזיו
רוזס וישבע א"ך בלמחוט ונתון
מטון. ועל"ש כה"ל דכ"י נשבע
עיקר שבועת ע"ס. והנה לפ"ז
לא הלי כלל בגלגול דכ"י כש"ס
עליו חיוב שתי שבועות משכי
דייס סס"ל וע"ס חבירו כש"י
צמיס דמחולסם און כלן גלגול
דהדין לפוערס בשבועה אחת
כמחולר כ"ד דכ"י נשבע סי' כ"ז.
ועל אחת יש לו מגו לאפטורי
משבועה מיטא דכ"ה"ל ג"כ
ל"מ מגו. ולהיך כש"ס כע"ד
עיקר השבועה א"י שכבר נשבע
כעיקר בלא בגלגול כ"י י"ל
בגלגול דשכחי א"י רוזס לישבע
א"ך בלמחוט. וזתק לומר דכ"ל
בזה כתר סתמא דמילחא וחף
א' אחרני לפעמים ליתק מיטא
בזה לא פלוג וע"ס :

רסח ורזזה לגלגל עליו שבועת

היסח. והוא עגל גלגל
הסגרת ליכא כוח ולא מיירי
ב"ש וכן בש"ע מייטמי שסוכה
כ"י סי' ע"ה ובהגמ"ר שנינו
ריש כ"מ לא חזינו לגלגל. ואם
נפחייב הסעיר לעני שבועה
שאינו נראה כמערים רק מה
שמגלגל עליו אינו אמיר בכך
אפשר הדין שישבע כג"ס
ובדמשמע מהכ"י סי' ז"ד סק"ט
דגם על מה שאינו נשבע היסח
נשבע ע"י גלגול. דעעס דלא
אמיר אינו דבר כרוך לגמרי לומר

מאחיס ולא מצי לומר מצי איכפת לי למשך כיון שדמי במקח
בידי וסמכתי על שחמרסי מקודס מנה. וע"כ לא לחול' בזה
בחד מוחוק אלא אמרי' תפוס לבן אחרון בין כשהוא להחזיק
בין כשהוא להוילא. וממילא גם בשוטל עם בעה"ב הדין כן.
ועפ"י יוחא הא דחיהא בח"מ סי' של"ב ס"ד דאמר' שחמר
לפעלים עשו עמי ד' כמו עשו חבדיכס וצמחו כמו עשו
חבדיו ואשכח דייבי ליה יוחר נ"ך ליתן לאלו כמו לחבדיכס.
והק' הס"ך שס ס"ק ע"ז יחי דלמרו כמו עשו חבדיו וקיבלו
יוחר מ"מ בעה"ב אמר כפירות כד' ולא נחתיס לסי כיוחר מ"ל
וחף דהסתון להטעום ובמנה משכנתו בזה מ"מ יוכל לומר לא
תכלת

דודאי משקר ועי' בכתובות דפ"ה ע"ב בתור"ה ועוד :
רסז או אפי' ליתו ופרעתי. כ"כ דק"ה ע"א בתור"ה רב.
מתבי ר"ה זה לדברא דמטונא א"ך שכי' יוכל לכפור
גם ההולאה. ובתומים סי' ז"ה סק"ז סוכה מהז דמגו לאפטורי
מחכמה ל"כע לא אמרי' ע"ס. ולכאורס תקי' לפוסקים דלמרי'
מגו נאכטורי משד"ל ולי בסיסס ולי לדידנן לא אמרי' ה"ל
לכ"ס בשבועות ד' מ"א למחוק זכ"א משבועות דרבנן.
ואפ"ל דכ"ס רזה למחול תפ"מ בין בשבועות היכא דכשעין
ולא מאי דנשבע בזה ולא בזה. א"ך כזה כ' המדכי פ"ק דכ"מ
מר"ם לכו"מ דגם בעענת גזאחי משביעין היסח כמו בשד"ח

נהגה ליתן כמו לחבריהם שהרי לא חפרתי אלא ד' ויהא בלא שכרו וז"ל כלל ויהן להם כפמות שבפועלים ז"ש ובנתיבות ולמשרתים יחא דכיון שהפועלים אמרו כמו שטבו חכמים בחמורם [בלא הזכרת יד] והחזירו בכלמכה מתוך דבריהם אלו . היו כלילו אמר דב"כ בל' וחס

מאוס דהיו מנו הדמוס בו ע"ש . וא"כ אי אמרי' מנו לאשטורי משכונם היכא דלינו בעזר ח"ס ד' הקה"מ דנאנסו אינו העיז אלא אי גס בליתו בעזר לא אמרי' מנו לאשטורי שבנועה ליחא לדגריז כיון דגס בנשוד דל"מ ליכנע ושכנודו נשבע וזוטל דין שנוטה עלי' :

זה לביתו וזה לביתו ואח"כ תבעו זה את זה וזה את זה אם הלוקח תובע את המוכר יעשו דברי המוכר ואם המוכר תובע הלוקח יעשו דברי הלוקח וזה הבלל נתן רב אלפס ז"ל בתשובתו הנה אנכי נותן לך עיקר הדיון שנשמוך עליו בכל השבועות הדין משבועות התורה שכל מי שאומר אפרע ואחת השבע בין שהוא שבועת היסת בין שהוא חרם סתם ושכנודו אומר אני אחרים ולא אפרע כלום אין שומעין לו אלא שומעין למי שאומר אפרע ואחת השבע כי הדין עמו הלא תראה כי ש"ה עצמה שהתבע מהרמ"ב פה אם רצה להקל השבועה אשכנודו ויפרע הדין עמו וכ"ש חרם סתם שיכול לומר אפרע ואחרים שהדין עמו וכך אנו עושין מעשים בכל יום ע"כ דברי הרב ז"ל :

רסו דל"מ לא שנקת חי לכל המעשים בנימ' ד' ס' ע"א בחד"ס שנגנו כ' סכרא ז' להא דמתינין שנגנו שנוטס ולא אמרי' משאיל"מ . ובנוכ"ח חח"מ סי' י"ז הביא ק' ממכר"מ מי פתי ילוה לחשוד פן יכפר הכל ומוכה מזה דין דל"מ דמנה בינך ופדסי מעשים על ג' דכנע על השאר . וא"כ ילוה בעדים שנוטה בזה מפירה ודמא נחשו' היו' דאף אי אין עדים מחייבים שנוטה אשאר א"ש דילום בעדים ויחנפ' יותר וכשאלמר להל"מ לא יפסיד מחמת העדים וכשורה מלמנו יתחייב שד"א ויזקק לשלם כל חניעתו ע"ש . ונדלוז טוננו בלופ' דל"מ לומר פרעתי בהתאם שפרענו בשמיס דל"מ אינו בטוח בשביל העדים מכרס . אך למ"ס הש"ך סי' פ"ח ס"ק ג' לא מזהם שפסק דהודאה על מס שלא יכול לכפר ל"ח מז"מ לחייבו שד"א ע"ש . וא"כ כשיגיד החשוד לב"ד שטל דהלתו יש עדים לא יחייבוטו שד"א דמכ"מ אם לא יתחייב בשביל העדים ואין סכרא לחקן בשביל העם רחוק שילוו בעדים והכ"ד לא ידעו מהו . וכעיקר ק' סמ"ח"מ פ' ג' דל"מ דל"מ ודקך ארס לכוזיא ממון מחמת ספק ריוח כקניית כחובה על הספק שטס חתולמן או חתונס יסיל וכשתנחת כתיי צנלה יפסיד מס שנתן מי ב"ק דף ק"פ ס"ט . ואש' חאמר דוס לא שכיח כ"כ להלויא סך מאכיס על הספק . אבל והוי להכינו פרוטה מפסי ספק כרסה ריוח וכו' שכיח וא"כ שפיר יס לחס שילום פרוטה דזא שיפור

רסו פסק רבינו ברוך מיון (רסו) דכל שבועה דאורייתא מהפסין בחשוד אשכנודו אבל בשבועת היסת דתקנתא היא תקנתא לתקנתא לא עבדינן ואי עבדי אירו מדעת' דאמר לתובע שישבע ש"ה ויפול עבדי אבל ב"ד בלא דעת הנחשוד לא מהפסי ואין משביעין חד מינייהו אלא מיהו אם כיאי ראוי [בינא] ואי לא קיימא בקרימא אך כתב רב אלפס שאם ביקש התובע להחרים סתם מחרים והא דאמר בשבועת הריונים דאורייתא לא מהפסין בדרכין מהפסין הוהו בשאינו חשוד ויבור לישבע וכן סברת רב אלפס הלא חננאל אומר תנאים ואמוראים והנשבע ונוטל יכול לומר ואי שד בתק"ה אלא ישבע שכנודו ש"ה ויפטר ואם אותו אינו רוצה לישבע יתפנו על התובע ויפול ב"כ רמ"ב במו"ל . ורבינו האי נאון ז"ל ורג"ס פסקו דאפי' דאורייתא מהפסין וכתב ריאו' דהאידנא סבבי' עלייהו ומהפסין אמילו דאורייתא :

רסו הא דאמר חשוד על השבועה שבנגדו נשבע ונוטל חיינו דוקא דבשעה שמשר לא היה כבר חשוד אבד אם ה' כבר חשוד לא היה נשבע ונוטל דא"כ לא שבכתת חיי לכל השורים דיבוא ארם שאינו הנון ויפסוד לאותו חשוד ה' דיגרים ויתבע לו ה' ליטרים ואם יודה החשוד באותן הדי' דיגרים שמשר לו יתחייב שבועה דאורייתא כיון שהודה בסקצת ואי מהפכת לה השבועה תהיה נטולת על התובע . ודוקא בשהנתבע מחוייב בשבועת דאורייתא או שבנגדו נשבע ונוטל ואי לא פטור :

רסח מי שמחוייב לחכירו שבועה ונשבע וילתת וסן באו עדים שהיית חשוד על השבועה (רסח) אותה השבועה אינה כלום ואינו נפטר בכך !

סודאס ע"י בח"מ ריש סי' פ"ח ויעס"ס זס בשביל הספק דשחא יורד במס שלהו ויקח סיכנה . ועי' בח"מ סי' ז"ב ס"ו ובחמ"מ : **רסח** אותה שבועה אינה כלום ואינו נפטר בכך . ובחמ"מ : סוף שבועות כ' דהו תקנת כנאניס וכ' בל"ח סי' פ"ו בל"ח סי' ס"ק מ"ב דל"ד לעטס ולא השניע נקנ"ח דחוד ושבע נשבעת בנק"ח דאורייתא דילפ' מקרא שס ידן חתה ויכו מפא"כ פסול חשוד לשנוטס מדרבנן דהואס' א"כ כשכר נשנע לא חקנו חז"ל ולרין לתקנת סנאניס עב"ד . ולכאודס ק' ממ"ס סכ"י כסו' ל"ח דגס אי הא דבעי' קבלת ערוס כפמז בד"מ מדרבנן מ"מ גס כניעבד לחו כלוס הוא ע"ש . הרי דרייה' מהסחס בתק"ח עגס מדרבנן דהו' ריחח ק' כשנוטס חשוד . ואח"ל דשאי נקב"ע דיווט בשעת הקבלה דהו' שלג נשנו וכנ"ג לאזוסו לתקנתס עגס כניעבד ל"מ משא"כ חשוד שלא נודע כשנשבע דחשוד הוא . ובחלמח כדועס וקפן השבועה גס מדין הנמ' ל"מ אף אי פסול דחשוד מדרבנן [ונס אי מהי בגלמח קפן ושנעט עי' ר"ן פ"ד דניסין כסא דעודס רב כקופלמ לפי פיר"ש

נשנע כהחריה שנוטה החריה נלמן החשוד על החריה במנו דנאנסו דלילו אי טעין נלחנס פטור כמבואר בסו' ז"ב סי' השמוד שומר בו' שפיר אינו טוען והוא עגלני . והס כנתיבות כסיב דל"ק דלס יעסון נלחנס מ"מ חייס דלשטר דהמפקד נ"כ יטסון כשקך כרי שטלנו בו יד כו' בעמין עגס כשומעין נשנע וטסל ע"ש . והג"ח בהקד"ח דעיין מנו סוף דלמרי' דענענו אמת דלס דלס נשקף ה' אומר שקך טוב מזה . וס"ג י"ל כן דלמחי יאזור כשקך החריה דוורי יחכשוה המפקד דיוטע שלא כחירו יודע עוב לו לעטון נלחנס דאף דלס כטוס שלא שדף המפקד מ"ג הא אשכר כלא ישקף לעטון שטלנו יד ולכך נחויק שטענה החשוד החריה אחת הוא . ומ"מ ל"ל דכרי הקה"מ חלי כהא אי אמרי' מנו לה"צורי משנוטה היכא דלילו מנו דהעמו דלוקס"ח כסו' דל"ז סק"כ ל' נעניינו וז"ל ואג"ג דחשוד אמרי' שכנודו נשנע וטסל ול"מ י' לזוקשי ממנוח כמורה כמתק"ה כמנו דשכר סכל משוס דכני חשוד דין שנוטה רמי עלי' ושבנועה ל"מ מנו אי חשוד דלאשטורי נשנוטס לא אמרינן אי

שנע כהחריה שנוטה החריה נלמן החשוד על החריה במנו דנאנסו דלילו אי טעין נלחנס פטור כמבואר בסו' ז"ב סי' השמוד שומר בו' שפיר אינו טוען והוא עגלני . והס כנתיבות כסיב דל"ק דלס יעסון נלחנס מ"מ חייס דלשטר דהמפקד נ"כ יטסון כשקך כרי שטלנו בו יד כו' בעמין עגס כשומעין נשנע וטסל ע"ש . והג"ח בהקד"ח דעיין מנו סוף דלמרי' דענענו אמת דלס דלס נשקף ה' אומר שקך טוב מזה . וס"ג י"ל כן דלמחי יאזור כשקך החריה דוורי יחכשוה המפקד דיוטע שלא כחירו יודע עוב לו לעטון נלחנס דאף דלס כטוס שלא שדף המפקד מ"ג הא אשכר כלא ישקף לעטון שטלנו יד ולכך נחויק שטענה החשוד החריה אחת הוא . ומ"מ ל"ל דכרי הקה"מ חלי כהא אי אמרי' מנו לה"צורי משנוטה היכא דלילו מנו דהעמו דלוקס"ח כסו' דל"ז סק"כ ל' נעניינו וז"ל ואג"ג דחשוד אמרי' שכנודו נשנע וטסל ול"מ י' לזוקשי ממנוח כמורה כמתק"ה כמנו דשכר סכל משוס דכני חשוד דין שנוטה רמי עלי' ושבנועה ל"מ מנו אי חשוד דלאשטורי נשנוטס לא אמרינן אי

פרש"י וכדשיח שבטוטה ול"ב ס"מ במשניע ע"ה נמקס דמיכס חורק דחרס שבטוטה למחייב לה ומשאל"מ מחייב העד קב"ן בטוטה. ולי גס נכדע, שהוא השוד מהמי שבטוטה בנפץ והשנע רחי שיפטור בעד דמח' ה' הנחנע קוסף והשנע וליכא כפרה מתוך וה' . אך בטעו

לך בידו כמו להד"מ ע"ה. וה' אש"ל דלון כוונה ר"ה לדמותו ממש ללהד"מ דזכו נגד הסכר' להד"מ אין לפרשו כלל על שלוש ופיע ואין לך בידו הלא ע"ל משמעות רחוקה יש לפרשו על שלוש ופיע. הלא דסובר דריי"ה זה כפי פשטות המשמעות ולה ע"ל משמעות רחוקה. והא

כן יש לומר אף אי לא נפרס כן לפוטרו ומחלוקת מכל מפקס שייך בזה לחייב החובע שבטוטה וכדמליו דמוזילין ממון בשטר מתחם המוקה דשערך בידו מלי בני ומ"מ חייב צה"ש"ט שבטוטה אבל כשטען מחלוקת להד"מ ויה ר"ה דפטור משבטוטה. אך נחמס עלינו ד' הרי"ף דלא נחיס לזה ומשמע דבענין אחד אחר ר"ה לחייב שבטוטה וע"כ חזר בו ואל שכלה"מ חייב שבטוטה וע"כ דע"ס הוא :

ער השיב רב אלפס דהחור שבטוטה לנקומה על הנחנע בהיבס. כ"כ הר"מ"ם בכמונות פקק הסחנע סימן כ"ה בשמו והטור סי' ל"ב סעיף י"ב כ' דלהלפס הנחנע טעור בלא שבוע' וכו' הכ"י דעת הרי"ף לא ידענא סיכא ואפשר שכל' בחבוסה . והכי לשיך דהר"מ"ם ובינו כתבו להיך מחסו' הרי"ף . ובדברי אהרן בענין השוד דס"ל הביא מהדמכ"ס ש"כ דגם הרי"ף דנשבע הנחנע וכו' דהטור כוון על שגרים דרב אלפס שהוא נגר סדרי ע"ה. וה"ל להביור גס מדברי הר"מ"ם ובינו . ובינור גס כתב מהעטור דל' השוד נשבע הנחנע היבס . ולמ"ק דטעור גס סע"ז כ' דמי שנחנע שבטוטה היבס והחובע השוד אין הנחנע

יכול להפך אלא או נשבע או משלם וכחכ סב"י מהעטור דכשהחובע השוד הנחנע טעור ואין עליו אלא ח' סתם ע"ה . וה"י דבדברי אהרן גס כ' דלהרי"ף נכלל השערים ודמיוני יחזק נשבע ונוגל שפטור הנחנע דכוון דחייב היבס מהספק על שכלנו ור"י ליטבע ופטור הנחנע ע"ה. וה"ל מסחנעו זכו סכרה העטור דטעור כופר בכל מייבס כשהחובע השוד משום דהאי יכול להפך וממילא נפטור . וה"ל אמאי ל"ו נשבע הנחנע היבס חליב"ה הא מלי להפך על השוד ופטור . ול"ל דקק היבס דכ"ה דלון חייב שבטוטה ו אלא מתקנתא דרב חזמן קלי ונשטר כשהחובע השוד מתחם שיכול להספיק על החובע אבל שבועת נועל מתקון שנחייב הנחנע היבס זה ל"ה להפך כדי שלא יפקע ממון החובע בכדי דשבטוטה נועל חשיב דרר' דממונו : דלא כוון הרב בשתיבס השודים . בדברי אהרן דס"ה כ' דל"ל בשכ"י השוד ע"ה בצלור :

רעא שאלו אין לו התרה בלתי איתן הקיבוס בשמות . ודיניה מיימוני הל' שבטוטה סי' ד' הצי"ר לא ל"ה ציור ע"ד כשמשכמים הרבים ברזונס להיך או נחייבין אשילו לזכר כשמות תקיף ממלט דע"ן דאמר בנאנע שניור דמ"ל בע"ה ציור ע"ד שלא להחזירה והי הא מלי להשחול ונב"ק הרבים ששיבטו להיך ע"ה . וה"ל דכ"י ביו"ד סי' רכ"ה היבס מהריב"ש דאף ל"ה שאלו ע"ד מעלה ומוריד אלא כשהזכיר הרבים ששבע על דעתם . ואין סבוס שניור שאלא כפרת אלא שרין לבאר מיי הס רבים שוד על דעתם לא שיהאז כחא חיי נודר ע"ד רבים וכל שניור מהס אף כשלא הזכיר שמוס מהי .

רסט מי שהוחק כפרן ראינו נאמן בשבועה אינו אלא עד שיכחשו אותו העדים אבל (רסט) אם הוזהק כפרן ע"ה עצמו כנון שחבטו הכירו ואמר לו להר"ם וכשהחייבוהו ב"ד שבועת היבס הור מעצמו ואמר פרעתי אינו כפרן כדאמר ר' יוחנן מנה לי בידך והלא אומר אין לך בידו כלום והעדים מעידים אותו שיש לו חזר ואמר פרעתיך הוחק כפרן לאותו סמון ששבע דוקא בעדים והשיב רב אלפס דהאי דאמר אין לך בידו לאו דוקא אלא לא היו דברים מעולם ואין לך בידו כלום ששבע סינה פרעתיך ומייתי ראייח סמעשה דשבתאי ברית דרבי מרינוס והיכא שהוחק כפרן אומר רב אלפס דאין שבועה על שכנגדו כלל לא דאורייתא ולא דרבנן רק זרם סתם ומה שנמצא לרבינו הוא שחייב שבועה אומר שטענת סופר הוא :

ער אם היה אחד מן הנשבעין ונוטלין השוד על השבועה (ער) חשיב רב אלפס דהחור שבועה לבקומה על הנחנע בהיבס ונראה לי דלא כוון הרב בשוים השודים אלא בשאר הנשבעין ונוטלין ופסק ר"ת בשוים השודים כו' יוסי דאמר יחלוקו . ורב אלפס פסק דטהור שאינו יכול לישבע משלם :

רעא פסק ר"ת דלא טיקרי על דעת רבים לגבי נדר אלא כנון שפירש פלוני ופלוני (רעא) שאו אין לו התרה בלתי איתן הנקובין בשמות אבל על דעת רבים שם לא טיקרי על דעת רבים ואם נדר בעני רבים שהם נ' [און] אפילו אמר על דעת רבים שמתא אין לו התרה ומסתמא על דעת אותם רבים שהיו עומדים שם לפניו קאמר וכן היה מעשה ברבינו חם שנדר בבית רכנסת ואמר על דעת רבים שמתא הוא רצה שיתירו לי סחמי שטעמ דפרשינן כך כתב הר"ן פרץ בשם הר"י יעקב סק"י . ונדר שחוא על דעת יחיד יש לו התרה אפילו בלא רשותו של יחיד : כתב

כלל לוח אלא חל"כ פרע דאס הוכחש על הזמן שאמר לא לוח בעדים ה' מוחק כפרן שלא להאמינו במה שאומר עתה שפרע חל"כ [שנ"ך סי' ע"ה סק"ג] וכשהוחק כפרן ע"ה שאלו אמרי דאף למחילה ר"ה לכפר חל"כ טכ ונמקן תולס . וכסי' רפ"ד מיירי שאמר חל"כ שבעת שאמר שלא לוח כזמח לוח ופרע והל"מ גס בלא הוכחש מעדים דאין סהדי דלא פרע או מרלף טען כטענא שטכויו ויזון הדורה פכשו טלה לבק משלם . ובכ"ב דל"מ ע"כ דפרש"ס בטוחה ב' מחלוקת בתוך ג' שנים המכחישות זה את זה דלא או מחלף בו' שגרי במחלף ב' סודה שהרשאינה היבס שרף ובעלה וכ"ה זה כפי' דהוחק כפרן והר"ה השיב דאין מוחק כפרן אלא ע"ה עדים אבל בטוטה ב' טענות בכ"ד כמחשבות א"ל לא נחבטו בו' ויכול לומר עשייתו במחלף הראשוני והוא בכ"י סי' ע"ה ע"ה . והגס לפרש"ס דמשמע דלא מלי לטור עשייתו י"ל כמ"ש בשעוה רבינו דכחומר מחלף דמחיק בגלותא ובשמי' אומר דמחיק במשכנתא און סהדי דכפי' שרף מרלף טען הכי ברבאובס . אך להר"ה דיכול לומר עשייתו גס בלומר שטכויו בלא פרע י"ל מחלף ו דעתה במה שאמר מחלף שלא לוח :

וכה שומל' לר"ה שחייב שבטוטה אומר שט"ס הוא . לשון הטור סי' פ"ט שר"ה חר מכברא ו . והיה אפשר לקיים ב' הסברות דר"ה . והוא דטעור סי' ע"ה כ' דכשאמר מחלף לדר"מ ולא"ה אמר שפרע הוחק כפרן אבל בזה"ר אין לך בידו סתם לא הוחק כפרן דיכול לנק' דבריו הראשונים ולומר אין לך בידו דקאמינו שבע"ה לך ורב הלי כ' שגשון אין

הי' יתח' ד' ר"ח הכריתת כרית שיך למגן וקשיא ולא לכל העם ושיך ע"י שאין הרבים שייכים צי' ולא במרעו. גם נע"ק כיון דכל ישראל עריבין זס בזה ומה"ט כל הכריתת אע"פ שלא מוליח כדפ"ש צ"ה דכ"ט. וז"ל כל שפאל לר"מ ליהוד שיך למגן דרבים שייכי צי' שפנתו

מהמרתוב צמד קיום מלכות דסיחיד. אמת דים דבר שהעשפה אוחס תשיב עשוק מלוח ומ"מ ל"ס ערבות על הסוגע מה וכשין דהבוא צבאר טענ ציור"ל סי' רכ"ח ס"ק מ"ה להסיד להטבע שלא יטמע ד"ח מפי חכס א' ד"מ איכא. ישיא אכס שלבו חפן ד"מ איכא ט' ע"ס. וזמנו ממא דבחיט שומע ד"ח מה וזמנא צעמנו או נושא אשה אחרת הוי עבירס וביטול מלוח שיהא שיך בזה ערבות. וזי על חס מיירי ר"ח ל"ק מסוגיל דמכות דהקשה כרשב"א ורבינו. אמנס מהר"א מגנעמיס משמע דמלוח גמורס מיירי ר"ח וז"ע:

רעד אין לומר ישיב תחלה הסחבט שח"ל שישבע חכירו ליטול ט'. כ"כ סקור סי' פ"ב מהגאונים וסביא דלהרמב"ם ישיבט סלוח מיד שאין לו. וכבר כתב ספ"ז שם דהסור סוגר כהגאונים מדסביא דעמס בצלזונה ע"ס. והג"ל דטוכח

קן מלשון סקור ריש סי' ז"ע לא ה"ל שום טענה כגוד הסקור אלא שאומר שח"ל במה לפדוע כהב הרמב"ם ד"ח ט' ומסבירו כרמל"ח ט' עמוד הגאונים וחקקו שיהא משביעין ט'. ונאמנת הא דלא ה"ל שום טענה אינו לשון הרמב"ם פ"ב מהלכות מלוח. דהא לשיטתו פ"ד מתלוא תשבע הלוח עזר שאין לו אף בית לו טענה נגד השער. אלא זהו סברנת הפסור צעמנו ומזמור דסובר כהגאונים שאין אחד מהם שבע חסלה. ומה שערמ"ם ב"ע ד' פיורדא ריש סי' ז"ע לא ה"ל שום טענה ט'. כל הסעיף הוא לשון הרמב"ם פ"ב מה"ל מלוח דין ב'. זה אינו דהא דלא ה"ל שום טענה אינו לשון הרמב"ם אלא לשון העור. ועכ"פ על המחבר קשה דכיון שח"ל ישיב ט' כ"ג דעמס הרמב"ם דתשבע הלוח ואחר שתיב ידו כשיב טענה. א"כ כ"ג עמס הרמב"ם דתשבע הלוח ז"ע לא ה"ל שום טענה כו' הא גם כשיב לו טענה תשבע הלוח גם מ"ס הפ"ד סי' פ"ב ס"ק י"ג לחלק דבשבע וטול דנגול ונחבל כו' שמדיחא אף בשבועה לא יטול אלא שחכמים תקנו שישבעו ויטלו וכיון שזס עומס אין לו דמדיחא פסור בלא שבעה רק שהגאונים תקנו לישבע בזה מסחבר שאין אחד מהם תשבע ט' תשא"כ ביש בידו עמס מקיים שמד"ח וטול בלא שבועה אלא שחכמים תקנו שישבע עמס מחלקין בסי' ז"ב ס"ע לפמן תסוד כו' ע"ס. לא זשיא לכהין דמזיו דשס יי אולח בחד ד"ח משקם אולי' בזה בחדו בחד ד"ה ומשקם. אכל כהא כי אולח בחד ד"ח אן על הלוח שבעט א"כ מה בך שמד"ח אן לריד המלוח לישבע כשהשטר מקיים א"כ גם הלוח אן לריד לישבע על אן יי גם כשהשטר בחד א"כ ממ"ל אי אולח בחד ד"ח א"ל הלוח לישבע וזי אולח בחד תקנת הגאונים דחייבוו לישבע זיל נמי בחד תקנת חז"ל דחייבו למלוח לישבע וכי אלים חיוב דתקנת הגאונים יוסר ממיזב דתקנת חכמי סה"ס וז"ל. ודע חיוב דלמ"ס הרמב"ם פ"ב ממלוה דתקנו להשביע עמי עטילת דלת מפי גוין. אפטר דכמתחייב עלמו במה שלא הלוח לו לא תקנו. אמנס כהפ"י נפס חיס בצי"מ ד' ע"ז ע"א ד"ה זי כתבתי להוכיח בזה דכ"ע צניעותא משום ועילת דלא. דגס במחייב עמ"ס

מהי וכשאומר ע"ד כל הקהל גדולים וקטנים כבר ביאר ע"ד מי נשבע ומ"ל אכ ביאר אוחס בשמס או בענין אחר ט' ע"ש. והג"ל ד"ל דאין הסקור מעד"כ סהס אלא משום דאכל איס' י"ל דלא עליו כיון אלא אחר ולא משום דמלאו עוד שאינס יודיעס לנו. ולפ"ז כשאומר שומר ע"ד

עבר כתב רבינו אבי העזרי מעשה באשה אחת שנדרה ס' דינר לעניים והיו לה מעות ביד הר' אליעזר מסיין לימים מתה ולא רצו היתומים לשלם הפ' דינרים והיה הר' אליעזר מסיין רוצה להחזיק באותן הסעות שהיו לו מסנה והיתומים אומרים לו ידענו בנדר זה מעולם הורה רבינו יצחק כי מאחר שלא אמרה האלמנה אני נודרת אותן ס' דינרים שביד פלוני או שלא נתגם במתנת שכיב סרע לא קנו (רעב) ואין לגבות

רענ השיב ר"י נדר שהודר על דעת רבים יש לו התרה לדבר מצוה וראיה מההוא סקרי דרדקי דאמר בפרק השוהה וכן פסק רב אלפס. מיהו יש אומרים (רענ) דלא מיקרי דבר מצוה אלא כעין אותו מעשה שאותה המצוה היא על כל בני העיר משעם ליסוד. בניהם ובענין אחר לא. וג"ל דליתיה דאמר בפרק אלו הן הלוקים דאונס שנירש את אשתו והדירה על דעת רבים יכול להחזירה דקיום מצוה היא כיון דבעמוד והחזר קאי אף על פי שאין קיום מצוה זאת רק לתועלתו:

רעד נשבע וגומל ושכנגדו שומע אין לי כלום לשלם לך (רעד) אין אומרים ישיבע תחלה הנתבע שאין לו קודם שישבע חכירו ליטול שאינו מחייב שבועה עד שישבע ליטול ואחר ישיבע הוא שאין לו מה ליפרע ברין

די עמיס ורזכה לעכב ליחנה לסחמקם הסדקות שומתס בעירו או לו כח לחלק דרקע וז דעתו יוסר מדרשת סיורשס שדוע שאין מטויון דוקא לוחס כעיר ט' ופ"י יס לו מגו להאמינו שדורה לרקע וז ומסוק דיחזור ליורשה ויודיעס שך מרה וצעמנו יתנו יורשים סודרים ע"ס. וזה יס לפרש דליתן עכ"פ מחייבים ויודיעו רב דקובס הגלה יס לסס כהחלוקה. וי"ל דתלויא כהא אס נודר ומת זי נחייבו סיורשים ליתן דלהב"י מחייבים ולהרמ"א פטורים עי' בתשו' רמ"א סי' מ"ה ובפ"ה בח"ג סי' י"ב ס"ק ט' באורך. וז"ל להרמ"א רשות בידס שלא ליתן כלל דאף שנאמן הרמ"א שדורה אין מחייבים לקיים מרה ורמ"מ לא מ"ל לשכב מדני ד עמיס ולומר שכבר כזב מחייה כיון שלא כיוונה דוקא לענין עיר ז'. והב"י מחייבים עכ"פ ליתן כיון דיש לרמ"מ מגו הוי כעדים שדורה. ועי' בח"ז בגדול ס"ל דרקע סי' כ':

רענ דלה מיקרי דימ"ס אלא כעין אוחס מעשה. עמ"ס בתי' הרשב"א בגיטין דל"ז דבגדר ע"ס אין לוחס הרבים שייכי צי' ולא במרעו א"ל סהרס ופ"י לר"מ כו' ורמ"א ממעשה דגנעוטיס שהרי אין לך מלוח גדולה כז ופ"ה לא סחריכו דלעת ר' יודע בגיטין דמ"ו מפרי שהודר בדיס כ"ס ער"ר כו' ע"ס. וז"ל נפס למה שיימי בשבעה דל"ח ט' דודאי אכל א' מישראל טועל המלוח אף שיהא ע"י מלחמה שועשית ע"י מך לו קשיא מ"מ לחיוב אקרקשא דכל ישראל רמי. ובחינוך סי' הר"ג נכתב דמחייב עמל"ח ונגט מצדדים דלסס לעשות מלחמה ונקמה סאיוב ע"ס. וכל שיימי בנשים ע"ס ד' ממחין אף שלא מתכוו בנשים. אכל ישראל הזכרים מיהו רמי. וסר"ן סס השיב דכיון שמחור בתשובה ל"ס מלוח כדתייה כסוטה דל"ה ע"ס. וע"י ז"ל דר"ח סובר כרש"י דקאי על כעמיס שנח"ל דלא כהרמב"ן וכבר האריך בזה במדחי' פ' מוקת ופ' שופטים ובלח"מ פ"ו ממלכים. וגמט"ס סלח"מ ממסב"מ ב"ע סי' ק"ח פ"ה כשכב דהוקשה הדבר לנשיאים ורלו שראייס להכותם לפי מרב לולא השבועה חשפי שכרנו להס בריס ט' והכחוב אומר לא תכרות להס בריח אוחס דיוס שיהיו להס לעבדים ולחמ ע"ס. וע"ז

עלמא לא פלוג רבנן בהקדמא ע"ש. וה"כ אפשר ד"ל כן גם בשבועה דהקנת הגאונים. גם לע"ק בני שנתחייב מחמת שבועה דר"י וטוען אין לי אם יכול המלוה להשיב שבועה הגאונים ללוה שם כשהלוה ראשון להשיב שבועה ל"ל דלא תקנו על כו"ס. ועיין

בגור סי' ק"ז סי' ק"ז דעוונן על היורש שמת הכותב רבנו מנון אין להשיבו לירש שבוע' הגאון' דלא תקנו אלא על סלוה וכ"כ רבינו בסי' רפ"ח. וה"כ אפשר דה"ל לא תקנו ששיבוע המלו' ללוה שבי' וכו'.

ערה

בדין הקנת הגאונים אלא כתב רב אלפס שאם רצה התובע ישיבע ואם לאו אם יתן לו הנתבע כלום מוטב ואם לאו נשבע אחרי כן שאין לו כלום : **ערה** הילכתא כרבי נתן דאמר (ערה) סנין לגרשה בחבירו וחבירו בחבירו מניין שמוציאין מזה ונותנין לזה ת"ל ונתן לאשר אשם לו ופי' רבינו יונה ודוק שאין ללוה לו לפרוע ודריא"ו נראה דמייירי לו נתן אפילו ביש לו הדוקא היבא דלוה לוי מנה משמעון ושוב אדריי כן לוח שמעון כראובן או מוציאין מלוי ונותנין לראובן אבל היבא דלוה שמעון מנה כראובן ואדריי כן לוח לוי שמעון לא כך כתב ריא"ו. גם כתב דהיבא שנתחייב מדרבי נתן אינו יכול לסחול הלוה ללוה שלו שלא יגבה המלוה שלו אבל אבי העזרי נסתפק אם יאמר זה כבר פרעתי למלוה שלי שהוא הלוה שלך אם יוכל להחשיבוע על ככה ורבינו מושלם השיב שאם החזיר הלוה למלוה שלו אחר שקבל זה עליו קודם שפסקו לו הדין כרבי נתן שעליו לשלם גם לוח ולא נבי ראובן מן חיוב של שמעון מכה שמעון אלא היבא שהיה יכול לנבות עצמו :

ערה מניין לנשבע שבי' וכו'. בקא"ס סי' פ"ו סק"א כ' דהא דתיב והשיב את אשמו כראשו והמשיכו אינו עליו ונתן לאשר למי לו היינו דיתן והטומטל לשם לו שהקין שלו דכפירתו אל המלוה האמיתי והטומטל יתן לו וזה שבצעו הוא ככה כהרשאה והכחיה דכ"ק דק"ח כצעו שומר הודעה דשומ"ס במקום בעלים כשכחמת כצעו ומזה מוכח דגוף הכוב שייך לו דלא אינו אלא שבצעו מכאן ולהבא

הוא גוב' א"כ כשמונו סי"ג וזה כופר במנה ומפסיק חומט סס לו ולחומט דחבירי' אלא משום דההורס אמרס דכל הכוב לשומ"ס וכפירה ממון דיד' ולדיד' כפר ע"י תביעתו דאם כו' ויחא דכתבתי שהורס דין דשד"ל גבי כהט בעמיטו. וכן תביעה שס כת' דמ"ש הקא"ס דמ"מ כהא דר"י לפימין אס תצעו המלוה הראשון וכפר בו ושבצע דחייב לשלם לו קרן וחומט דתשכב הכובל בעטלים משא"כ בלא דר"י כיון שלא בא

רעו ראובן טען על שמעון כסחן ושמעון משיב כפר נשבעתי שבועת היסת פעם אחת על תביעתך זאת. פסקו רבינו חננאל ורבי' יצחק אלפסי והרשב"א שאינו חייב לישבע אפילו לאור שנתקנה שבועת היסת וכן השיב ר"ת פעם אחת אבל פעם אחרת השיב שחייב שבועה ולא נודע הי מינייהו בתרייתא וכתב רבינו יצחק אור יודע דמסתמא באחרונה הודת לרבי הגאונים ופעמא הוא דשבועת היסת הוא תקנתא דרבנן (רעו) ואם אמר נשבעתי לא עביד רבנן תקנתא לתקנתא. וכל זה כשמוען נשבעתי בפני פלוני ופלוני והלכו להם למדינת הים שאין יכולין לברר :

רעו ואם אמר נשבעתי לא עביד רבנן תקנתא לתקנתא. עמ"ש בגור סי' פ"ו מה"ה לא נחון דדוק בשד"ר דתקנתא לתקנתא לא עביד' אבל בשד"א דאמר נשבעתי חייב לישבע היסת.

והק' בש"מ עס סק"כ הא אינו אלא כפירה שבועה והוי דבר הגורל"מ ולא כמ"ד וכו' דעטס ר"ס כיון דבשד"א הדין כשאינו רואה לישבע נחתי' לנכסי' א"כ כשהבטו שיבטו לו שד"א שנתחייב לו מכבר והנהבע אינו רואה לישבע שאומר שכבר נשבע הדי דכדי הציבע חייב לו ממון מהמת שאינו נשבע כו' ע"ש. ויש לדקדק דא"כ למה נקיט ר"ס טעם קשור בשד"ר משום דתקנתא לתקנתא לא עביד' תפ"ל אפי' ה' שייך למיעבד תקנתא לתקנתא ה' פעור בשד"ר דכיון דבשד"ר לא נחתי' לנכסי' כשאינו נשבע אינו תביעת וכפירה ממון. ובתשו' הרדב"ו ח"ג סי' תר"ב כ' דהר"ף חולק על ר"ה ופטר מהיבא גם כהפירה שד"ר דעטס דלאיה מהייבא ממון אינה מחייבת שבועה (וזה דלא כה"מ החומט סי' פ"ו ס"ק כ"ח דלא מלא שום ממון חולק על ר"ה) ומ"מ ראשונים ואחרונים חולקים עליו בזה ועטנה זו מחייבת ממון שהרי אם לא ירס לישבע יפרע מה שטען עליו חבירו בתהיבא וריון שהיא פטעה הגורמת ממון מחייבין אותו היסת ובשבועה היסת חלמלא משום דתקנתא לתקנתא לא עביד' ה' מחייבין ל' שבועה גב"ד. וכפי הגרלה כבוד הרדב"ו כהקא"ס סי' ז"א סק"י דמשיבוע היסת על גורל"מ כמו דנשבע היסת על שטרות ע"ש. ועי"פ משפט דלי ה' פעור ל' בפירה היסת טעם דתקנתא כו' דתפ"ל דאינו כפירה ממון כיון דלא נחתי' לנכסי. והוי לחייבו היסת על כפירה שד"ר לולא טעם דתקנתא כו' משום שהיא טענה הגורמת ממון. לכהו"ה ל"ע דבשלמא נשבע ע"א בשבועה דל"כ דהסיב גורל"מ וכדפרש"י דאילו העיד ה' מחייבו שבועה ורוב אהסי' אין נשבעין שקר וכו' משלם. היינו דע"כ יב"ס

לבעלים ולא משלם חומט יפס כתב ע"ש. והנה כשראובן נושא בשמעון ושמעון בלוי תשיב ראובן מלוה ראשון ולוי לוס ע"ש. ומתקא"ס ש"כ דה שנתצעו איס אלא ככה כהרשאה. גם מלשון ולדיד' הוא דכפר על ידי חניטתו של זה משמע דמייירי כששמעון תובע ללוי ומ"מ משלם לוי החומט לראובן והנתיבות נראה שפרש דכדי כשראובן האבע ללוי. ובלא דר"י ליכא חומט כלל דאינו כפירה לבעלים. והנה אי גורם לממון כממון דמי והאי ית לשמעון בהחומט דהכחשה לוי גורם הספד לשמעון דליתוך לשלם לראובן משאר נכסיו. והרי אם ה' פקדון של ראובן ביד שמעון כחתיבות ולוי גובו ונשבע עליו ה' השיב כממון שמעון. וה"כ אף דגוף החוב לראובן כיון דשמעון מספיד בשבועה לוי כאלו נשבע על ממון כממון דמי. וע"כ הכוביים גורל"מ כמ"ד ויבטרו הא דר"י יפרשו הספוק כממניע לראובן נגד הקרן והחומט וקמ"ל דחומט הוי כהאר ממון דאגיע לבע"ח גני' ב"ק דק"ד ע"ב) ולא יימא דחומט הוי כעין דרקה דאין מכלמין מזה חוב עי' גי"ד"ד סי' כ"ג וכתשו' בשמים סי' ז'. אך למאי דק"ל גורל"מ לאו כממון דמי שייך החומט למי שטיקד כממון שלו ולא משגיחין על גרם הפסד דמי שלא שייך לו שטיקד כממון דנשבע עליו. ועפ"י י"ל בק' כשע"מ פ"א מניולה סוף סי' ב' על המהר"מ וכן תביב ש"כ דאף אי ג"ג אסור מן הכורה אינו חייב להשיבו. והק' עליו מ"ש מ"ש מנילה משבע לאהריס משלם סקין ואינו משלם החומט שנאמר בעמיטו. ולדבריו ל"ל למעט מחומט הפ"ל דאינו כפירה ממון דלפי' יורה פטור [ועי' בספרי נפש חיה בב"מ דכ"ז ע"א ב"ד"ה ואידך] ע"ש. ולהטובאר י"ל דלריך לסיכא דממונו ביד יתבאל בחתירות וחסד גולו מהנפקד

תלם כגלגל יתבע דוחאי' לנכסי'. אלג נשד"ר כמחשש שכבר שבע אף נחשב זה אחי' לגורלם לחייבו שבוש. דכא אף כשיורה דלא תבע מ"ל שלא יתבע ולא יכלם כיון דלא נחאי' לנכסי' וממלא דלא גרבו סכסר בכפירתו שאומר שכבר תבע. ל"מ לעינן שבוש ונ"מ הסוכב ליתבע ע"ו שהוא נטל החליט והיגה כנ"מ ע"ש. והנה כנ"מ ע"ש. והנה כנ"מ ע"ש.

רעז פסק ר"ת שהשליש נאמן בלא שבעה דהא היסגורו. (רעז) ועוד דלא מצינו שבעה אלא בין תובע ונתבע. ר"ל או נשבע ונטל או נשבע ונפטר. אבל אם האחד אמר לשליש כך וכך היו התנאים ואחא גולתני שלא ברין ונתת לשבגנדי חיוב לישבע שלא שינה :

רעה אין השליש נאמן אלא בעוד ששלישותו בידו אבל לאחר שיצא מידו אינו נאמן מיהו (רעה) אף לאחר שיצא מידו נאמן אסאי רעבר בעוד ששלישותו בידו :

רעט (רעט) אין נשבעין על טענת שמה ואפילו שבעת היסת חוץ מאותן הסגוין בפרק כל הנשבעין אלא שבגנרו פוענו מענת ברי :

רפ התובע והנתבע בין שניהם חייבים לפרוע שטר השליח זה חצי וזה חצי. וראייה מנכש פשוט דתנן שטרין בירורין שניהם נותנים השטר וספנס מאי שטרין בירורין שטרין טענתא (רפ) הכי נמי שטר השליח לרעת הדיון :

רפא אין משיבעין אשת איש כלל ואפילו במקום שקרין אפי' אם הפקיד אצלה בעודה פניה ונשאת אין משיבעין אותה ואם אמר בעלה איני רוצה שתבוא לב"ד לא ספקין לה (רפא) שלא תתנגח על בעלה. והיינו דתנן רעבר ואשה פניעתן רעה והוא פשע על עצמו. מיהו כתב בר משה בר חנין נאון דיבורים להחרים סתם בביתבגנ"ם וילכו ויודיעוהו אם הודית ואם לאו

רעז ועוד דל"מ שבעה אלא בין תובע לנתבע. בחומים סי' כ"ו ס"ק"ה הק' לסוכרים דגם כמחשש ענין השלישות ואומר לפקדון מסרו ג"כ אין לריך שבעה דמינן להם זה ע"ש. ומדברי רבינו שכתב הטעם משום דליתו לא טעל ולא נפטר ולא מיתו שבעה כו'. א"כ טעם זה שייך גם כהשבעה"ד מחשש השלישות. אלא דליתו נוכח ל"מ פטור כיון דלדברי התובע חיוב להשיב לו ממילא כשטען שא"ל להשיב לו וישבע ע"ו מחשב פטור ונפטר והף דכשלו מדיין רק עוב בעל דיתו ואיתו תובע להשלים ל"מ לחיוב השליש שבעה. מ"מ והרי גם כשחובע להשלים כל שמחיר פניו ב"ד פטור. ומ"ס רבינו דכחשבו שנתן לכשגדו שלא ברין דנבעת ב"ד. סיינו שכבר הסיב שלא בפני ב"ד וכסברת הש"ך סי' י"ו סק"כ. ואלמלי ראה אז הש"ך ד' רבינו סי' מביאו סויע לדבריו [וט"ש בחומים ס"ק י"ב] ותקפי כחזר. ועי' בענין שבעה סי' ע"ו סק"כ וז"ע. ולומר דכוונתו ע"ד פ"ט בענין רג' סי' י"ו דח"ל לישבע דחוקה ח"א חוטא ולא לו. אינו כמשמע הלבוש וז"ע :

רעה אף לתאר שאלא מיהו נאמן אפמי דענד בעוד ששלישותו בידו. ע"כ ייחיי כשהשיב שלא בפני ב"ד דכפי ב"ד והאי אחר שערך להשיב ליה וז"ל חו להגדת השלים א"כ. ובאי נאמן ע"כ בלא שבעה דלשכריך לישבע חו ל"ש ב' נאמנות דגלים ואפי' נאמנות דפ"ט כמבואר בש"ך סי' י"ו סק"כ. ונחשו' מייחוויו נספר שבפניו סי' ט"ד מביאר כהדיא גולתמן השלים אחי' דעביד למפרע בלא שבעה והוכח בכ"ך שם אלא שהש"ך פסק דכשואמר כבע"ד שהואיל השלישות שלא ברין ללורך אין השלים נאמן וכדעת שאר הסוקסים שהביא ע"ש. וא"כ תקפי לבאורם על רבינו דכפי' הקודם ב' דכשחובע כבע"ד לשלים כיון שלא כדפי' נשבע השלים. חו סוכר למ"ס הכא וז"ע :

רעט אין נשבעין על טענת שמה. השע"מ סי' ע"ט ס"ק וי"ג כ' במאל ראובן חיבתו פרוזה ויטעל עוב שראה כהחובה מקודם שנגנב שמעון ולא סי' אדם אחר הו עענה ברי

רפא שלח חתונה על בעלה. עי' ב"ב דק"ד ויאמר לקוחות וזוי ויכני' ליוולו ז"ל. ה"נ יאמר שלח בידים חתונה. וז"ל דסס ידוע דייבוי וזוי משא"כ סכא שמה כחמה אינה חיבת. וככשמים ראש סי' רע"ז כ' ונאשרשיו ח"א אף שמשבעתה לו וא"ר כהשבע לפי שבעתן שביעית ניסם מתיח מה לו לבע"ד כהשעתו יגרסה או יתלם כהשעתו ע"ש. ונכשטו ל"ל דס"מ לדחא

לדמות רבקה שמה שיש לה שם זהה לזה של רבקה
 סוף לאולי מנעם מיחה בזה ש"ס. והוא גם האשה המנע
 מהלשבים לבעלה מהשם מיחה ביום דוגע לה וע"כ ליהא לך
 טעמה. ועל צדו"ט בח"מ ס"ס ל"ו :

רפב אם התנע ל"מ ט' ו' נ'כ
 אלפס כתב דגשכע.
 והמזה וזי יפלט על הגמ' דמחור
 צנועותה דף מ"ח ל"מ לא
 מיודקקין ל' לידיד' וב"מ כאלפס
 שלפנים ואלו היו ט"ס י"ט כחן.
 וזע דכ"ח בח"מ ס' פ"ב כ'
 דלס הלוה ס"ה והמלוה אינו ס"ח
 שמה אפי' לא אמר אישכעני על
 סתביעק להמלוה דכיון שאינו
 ס"ח קרוב למד דמחור וס"ח
 אינו מסתק אלס שבמדיני כ'
 דכסילה ס"ח ולא המלוה קרין
 כעו שמיסס אינו ס"ח דכאלס
 אישכעני משכעק וזו לא נדלמ
 פ"ט. ולכאורה סבירא כה"ח.
 והל' נעטס המדעי עפ"ס
 החמיס ס' פ"ב סק"ס לעיני
 דכ"ח י"ט השג שמהי מסוס
 טרדס נרסח וכדמילני כפ"ס
 דכ"מ. דק שפסער בידו מבייע
 דלס נפרע דליל פירע חיפק
 ה' קרנע וז"ל סתקי כהל'ט
 עולה ולא ש"ק שמהי מסוס
 פ"ט. והל' זה ל"ט אלס
 כשהמלוה ס"ח אכל כשהלוה ס"ח
 ינו כשמיסס אינו ס"ח דנדנ
 ההשג עק' ש"ט חלוה ס"ח
 כחון. י"ט כה"ח השג שמהי
 חף גל"ח השג עק' כמסון.
 ונעטס ס"ח חין. דנכ לבעל השג
 ככהי כדלחא נעטס ס"ח ה'
 דלס קדש הכער מיד :

לא ורב אלפס חשיב בהשו' דאם תבעות פקדונו וכפרה
 תשבע כמו שמשביעין שאר בני אדם. אבל בענין
 הלה כותבין עליה לכשתתאלמן או שתתגרש שתשלם
 ולא כעודה תחת בעלה ואם לא תרצה לילך לב"ד
 ורוצה לעשות שליח הכל חלוי ברצון התובע שאם רוצה
 תתובע שתלך בעצמה תלך שאין הנתבע רשאי למנות
 שליח. ורבינו גרשום כתב בהשובה שאם הודית ויש
 לה נכסים שאין לבעלה רשות בהן חייבת לשלם ואם
 לא יכתבו פסק דין לכשתתאלמן או תתגרש תשלם.
 אבל כתיב בעלה אינה משלמת שאין לה ממה לישלם :
רפב מלוה שחוציא שטר חוב ואמר הלוה פרעתיך
 אין אומרים למלוה אישכעני דלא פרעך כדאמר
 בגמרא איהו לא טעין אנו טענינן ליה ואם חלוה אינו
 יודע כיצור להשביעו ואמר לב"ד מזה מחוייב אין ב"ד
 רשאין לומר לו מחוייב הוא לך שבעתה אם תרצה אלא
 אומר לו מה אתה רוצה שיתחייב לך ואם טען שבעתה
 או משביעין אותו כך חשיב רב אלפס. וריא"ז כתב
 (רפב) אם התובע צורבא מוכנן לא אמרינן ליה לישבע
 ורב אלפס כתב דגשכע :

רפג האומר לחבירו מנה לי בידך והלה אומר חמשין
 ייענא וחמשין לא ידענא (רפג) חייב וכלא
 שבעת היסת ויחרים קורם על מי שמוען דבר שמי
 בודאי שחייב לו כ"כ הר"ם בסו"ל. ואע"ג דקיי"ל מנה
 לי בידך והלה אומר א"י פטור וכשבעת היסת הכא
 שאני כמו שפי' רב אלפס דהתם פטור משום דלא הודה
 בכלום ואינו מחוייב שבעתה דאורייתא. אבל הכא כיון
 שהודה במקצת חייב לישבע שבעתה דאורייתא שאין
 לו אצלו חוץ ממה שהודה לו ומאחר שא"י לישבע משלם ;
רפד המוען את חבירו מנה לי בידך והלה אומר אין
 לך בידי כלום בטענת ברי וכשכא לישבע שבעת
 היסת אומר א"י ורוצה לישבע שא"י בדין מנה לי בידך
 והלה אומר א"י פסק הראב"ד דגשכע שא"י ופטור
 ואין זה מוען וחוזר וטוען דכיון בטענת הראשונה ה'
 פוטר עצמו ולא הוכחש מיסר אמרי כשכא לישבע דקרק
 שבעתה לעשותה כתיקונה וגשכע שא"י ופטור.
 (רפד) אבל הכופר בב"ד ואמר כך אומר שפירע אין
 שומעין לו שכל האומר לא לויתי כאלו אומר לא פרעתי
 דמי והפורע את החוב בשביל בנו אפי' בנו סמוך על
 שולחנו חשיב רב אלפס שחייב לפרוע לבן אם לא
 קבלם מן האב :

ל"ב דיון ח"י אם פרעתיך מ' וז"ל הרמב"ם פ"ד דק"ח
 ס' טוען ר' הירש בני ל' שטסקא במו"מ ע"ס סך שלי וברי
 לי שהי' לך ריוח שהי' על הריבית הוא פועל ח"י אם נחתיבתי
 לך שלא פריע הקרן חיפק אשר שוק פ"ד נמלא שגוב מרצו
 זמן והלאה לא נחתיבתי כלי ונכסיו טען ח"י ה"ו טענה
 ח"י אם נחתיבתי לך מ' וכוונת ב"ח ס' פ"ט סק"ט ע"ט
 ולכאורה תקשי כיון דחייב צדיקין משום חוקת חוב צדיקין ברי
 ושמא דה"ט דח"י אם פרעתי דחייב. ח"כ הרינו דגורל ומתך
 מהקדן אם מחוקקין מתחמת חוקת חוב דלא שילם או הקדן
 ממינא שייך דגם הרינו להמלוה חף דבהרינו לא ח"י חוקת חוב.
 ובהא דכתובת ד"ג דתנן נראה מודעת ע"ס אחד ואמר לה מה
 עיני

רפג האומר לחבירו מנה לי בידך והלה אומר חמשין
 ייענא וחמשין לא ידענא (רפג) חייב וכלא
 שבעת היסת ויחרים קורם על מי שמוען דבר שמי
 בודאי שחייב לו כ"כ הר"ם בסו"ל. ואע"ג דקיי"ל מנה
 לי בידך והלה אומר א"י פטור וכשבעת היסת הכא
 שאני כמו שפי' רב אלפס דהתם פטור משום דלא הודה
 בכלום ואינו מחוייב שבעתה דאורייתא. אבל הכא כיון
 שהודה במקצת חייב לישבע שבעתה דאורייתא שאין
 לו אצלו חוץ ממה שהודה לו ומאחר שא"י לישבע משלם ;
רפד המוען את חבירו מנה לי בידך והלה אומר אין
 לך בידי כלום בטענת ברי וכשכא לישבע שבעת
 היסת אומר א"י ורוצה לישבע שא"י בדין מנה לי בידך
 והלה אומר א"י פסק הראב"ד דגשכע שא"י ופטור
 ואין זה מוען וחוזר וטוען דכיון בטענת הראשונה ה'
 פוטר עצמו ולא הוכחש מיסר אמרי כשכא לישבע דקרק
 שבעתה לעשותה כתיקונה וגשכע שא"י ופטור.
 (רפד) אבל הכופר בב"ד ואמר כך אומר שפירע אין
 שומעין לו שכל האומר לא לויתי כאלו אומר לא פרעתי
 דמי והפורע את החוב בשביל בנו אפי' בנו סמוך על
 שולחנו חשיב רב אלפס שחייב לפרוע לבן אם לא
 קבלם מן האב :

רפז כתב ריא"ו דהאי דקיי"ל מנה לי בידך
 והלה אומר א"י דפטור דוקא בדיני אדם אבל
 בדיני שמים חייב ודוקא כדאמר א"י אם חלויתני אם
 לא אבל אם טורח שהלוותו ויא"י אם פרעתי חייב אף
 בדיני אדם ;
 ר"ב דיון ח"י אם פרעתיך מ' וז"ל הרמב"ם פ"ד דק"ח
 ס' טוען ר' הירש בני ל' שטסקא במו"מ ע"ס סך שלי וברי
 לי שהי' לך ריוח שהי' על הריבית הוא פועל ח"י אם נחתיבתי
 לך שלא פריע הקרן חיפק אשר שוק פ"ד נמלא שגוב מרצו
 זמן והלאה לא נחתיבתי כלי ונכסיו טען ח"י ה"ו טענה
 ח"י אם נחתיבתי לך מ' וכוונת ב"ח ס' פ"ט סק"ט ע"ט
 ולכאורה תקשי כיון דחייב צדיקין משום חוקת חוב צדיקין ברי
 ושמא דה"ט דח"י אם פרעתי דחייב. ח"כ הרינו דגורל ומתך
 מהקדן אם מחוקקין מתחמת חוקת חוב דלא שילם או הקדן
 ממינא שייך דגם הרינו להמלוה חף דבהרינו לא ח"י חוקת חוב.
 ובהא דכתובת ד"ג דתנן נראה מודעת ע"ס אחד ואמר לה מה
 עיני

רפז כתב ריא"ו דהאי דקיי"ל מנה לי בידך
 והלה אומר א"י דפטור דוקא בדיני אדם אבל
 בדיני שמים חייב ודוקא כדאמר א"י אם חלויתני אם
 לא אבל אם טורח שהלוותו ויא"י אם פרעתי חייב אף
 בדיני אדם ;
 ר"ב דיון ח"י אם פרעתיך מ' וז"ל הרמב"ם פ"ד דק"ח
 ס' טוען ר' הירש בני ל' שטסקא במו"מ ע"ס סך שלי וברי
 לי שהי' לך ריוח שהי' על הריבית הוא פועל ח"י אם נחתיבתי
 לך שלא פריע הקרן חיפק אשר שוק פ"ד נמלא שגוב מרצו
 זמן והלאה לא נחתיבתי כלי ונכסיו טען ח"י ה"ו טענה
 ח"י אם נחתיבתי לך מ' וכוונת ב"ח ס' פ"ט סק"ט ע"ט
 ולכאורה תקשי כיון דחייב צדיקין משום חוקת חוב צדיקין ברי
 ושמא דה"ט דח"י אם פרעתי דחייב. ח"כ הרינו דגורל ומתך
 מהקדן אם מחוקקין מתחמת חוקת חוב דלא שילם או הקדן
 ממינא שייך דגם הרינו להמלוה חף דבהרינו לא ח"י חוקת חוב.
 ובהא דכתובת ד"ג דתנן נראה מודעת ע"ס אחד ואמר לה מה
 עיני

פינו של איש זה איש פלמי וכן הוא ר"ג ור"א חומרי' נאמנת וכן חנן כזה בתיבה מעוברת ומספק' חזק להכשיר בה ומדא להכשיר בבהה וכן קי"ל כמבואר בזמנ"ס פט"ו מאיסורי ביאה . ופק דלבה ליכא חזקת שחרות מהמי חז"ק דהאס להנתן כיון דהבנה שחרותה נמשך חזקת שחרות האס .

רפז כתב רבי' יוסף הלוי דאע"ג דחיבא דמענו חמיס ושעורים והודה לו באהד מהן סיקרי מודה במקצת המענה חיבא דמענו בתחילה חמיס והודה לו ואח"כ טענו שעורים וכפר אין זה מודה במקצת שהרי הודה בכל המענה ר"ל הראשונה (רפו) ולא קרינא כי' מעמא דאין אדם מעיו פניו וכו' :

רפז ואובן שטען על שטען שחיבב לו פנה ושמעון ששיב שאינו חיבב לו כלום . א"ל ראובן כיצד אתה אוסר שאינך חיבב לי כלום אוסר אתה שלא הלוייתוך כלום או אוסר אתה שפירעת לי או אוסר אתה שאני הייתי חיבב לך מסקום אחר ושמעון משיב לא אפרש לך כלום . פסק ר"ת שאיבב שטען לפרש כיצד פרעו שיש דברים ששמעון חושבם פרעון ואינם פרעון בקניא דרבא ויש לב"ד לשמוע אם פרעונו פרעון אי לא וישבע על דעת ב"ד : ויש להביא רא' לדבריו מדאמר רב הסמא הוכפר במקרון פסול לעדות וכגון הדוא נקוט ל' ביד' (רפו) ואי איתא שנשבע סתם איש לו בידו כלום אבאי פסול לעדות דילמא מלוה ישנה יש לו עליו ואינו חיבב לו כלום . אך רש"י כתב בתשובה שאינו צריך וכן כתב רבינו יהודה הכהן בספ' הריינים וטעמא דריני מסוגות לא בעי דרישה וחקירה . ואין לך אלא מה דתקון רבנן כגון על דעתינו ועל דעת המקום וכבר בא מעשה לפני רבינו אבי העזרי והורה שאין צריך לפרש וראייה מדארינן היישינן שמא מלוה ישנה יש לו עליו ואין משביעין אותו שבועה שמצאה אלא שאין לו בה פחות מהציה : סתיו אם בשעה שחלחו לו התנה עמו בפני עיניו שלא יעכב במקדונו או חובו בשום חוב שחיבב לו כי האי טעמא צריך לפרש אליבא דבבלי עלמא : לוח

כשר . והרי כשהסידר שפלגיו לוח מפלגי בבב"ג החזק פטור כיח חזקה מעליה ככל החזקה דמעיקרא דלאסורא דמגברת כהכפך וזכה תקפ' הכי חיבא חזקה פטור ופסול לפיך . וזכה יש להכריז במ"ס הנהיבות סימן ע"ט סק"ד להשיב על מה שכתב הקה"מ דפסק דין זה כלאן כסדי להאי ולהאי ע"ט סימן . ולדברינו נטוים ד' הקה"מ והון :

רפז ולא קרינא כי' טעמא דלא חלם מעיו ט' . כ"מ בח"מ סימן פ"ח סט"י .

וכאב דכמ"א דיש לזמנים דבהך נמי רואין אס הנחבט מיכא להודות כי' חיבב וכתב בזמרים וזמרים כזכרים סק"ל ל"ז דאף דהך אס כמערים כהכר כס"ד הוא גמ' ערוכה . שם כי' הודאה וכפירה רק חיבב ממין העמנה לכך כמערים חיבב שבועה אבל כאן הפטור משום שקדמה הודאה לחיובו ובשעת היבועה כופר הכל ומעיו וחזקה א"ל מעיו י"ל מה בכך שפשה בערמה מ"מ ה"ל כ"ה ומעיו כי' לך י"ל דלעולם פטור ע"ט . והי"ל לכדבריה ליהיב דבכסמחבר שאל הכריז כבדו . דהא כתב המחבר כבי' פ"ז ס"ג דכשרתא לדין שמקדים לומר היך לדמות שבועה התורה חיבב . והרי ע"ט פטור דכילך הוא משום דבבב"ד חשיב כ"ה ולחיו מעיו כמבואר בבבא מע"ט דף ד' ע"א ועיין שם בתוספות ד"ה וט"מ סילך פטור . ומנחם דגם המחבר כוונת דכל שערבא שמערים חיבב גם היבא שטעני :

רפז ואי איתא ששבע סתם שח"ל בידו כלום אמאי פסול כו' . כבר כתבו רש"י וזו"ס ככ"מ ד' ה' ע"ב דהא דרב הודא דכופר בפקדון פסול לעדות כלא שבועה מיירי דכשבע גם כגופר במלוה פסול . ואלו אין ביד' רבינו ז"ל שטען סתם כו' . אך ראייתו לריך כבזר ופי מפני שח"ל לבדר לא מ"ל כשצריך טענה וזמרי דמיירי ר"ח כגלל אמר סתם ח"ל בידו אלא שאמר כפירוש להד"מ או החזרתי . וכמו אס היה הדין לריך לפרש טענה ופירש להד"מ דפסול ולא תלין דלא רש לגחול אלא מחזיק מפני מלוה ישנה כמ"ס הסו"ס ע"ט ד' ע"א ד"ה ספק . ה"נ י"ל כן כשח"ל לבדר טענה והוא ביר וטען להד"מ . וי"ל כזוונתו דחי מהני בסתם ח"ל בידו היה ה"ס מפרש דמילתא כן כפי הדין לא חיבב ונכרם כ"כ ח"ל דהה"ס פ"ט להס"ס דנפיש טענתו מיירי כיון דל"ס כלל לומר שהחזיק פתן בלא פירש : ואין משביעין אותו שבועה שמצאה אלא שח"ל בה פחות מהציה . היה להשיבו שצמאה לומר ואי אפשר דחי שמצאה במעמד גס כצירוף אחר לא ידעי' כמה . ואי משמע הוא לבד הא לא היב' לי' כולה עי' ב"מ ד' ה' . וע"כ אי היה לריך לפרש שבועה שמצאה כי' לריך לשיבע שמצאה וח"ל בה פחות מהציה וח"כ מ"ס רבינו אלא שאין לי' ט' . ארו מודוקת כ"כ וי"ל שמצאה ואין ט' : מיאס אלא מיירי כבודם לו הסתם עמו כו' . מהלשון ששמע דלא מיירי כבודם אלו שאינו חיבב לו . וח"כ ז"ע הא דמשמע דל"מ לעבור על הארו ולעכב בעד חוב . ואינו מביין כשיע' לו מנו דפרעו זה החוב למה לא מי' לעבור על הארו ומה בכך שסתם וי"ע :

בבב"ד חזקת חיוב דהקדן ולחייבו גס כרייה . אך סג"ו שם מדקדק מהחוס' דחולין ד' י' ע"ב סד"ס ודילמא דלנפיק להיך ע"ט . ולפי"ז ח"ט"ס פסק הנו"ב . ודע דבבב"ד הסיפוקה שנקב"ה"מ כלל ח"ל דעתו דחזקה מר"א קמא כמבואר הוי כחזקה ממון שאינו נכריע הספק ללד החזקה כדמכריע חזקה דמעיקרא כצ"חור רק הוא מלך הסבירא דמטעמי' ע"ט בארוך . והי"ל לכוונה דל"ס זה רק היבא דלא שייך חיוב ופטור דקרקפהא דגבירא וכעין הא דב"מ ד' ה' במחלוף פריה כחומר וילדה ז"א עד שלא מכריח וי"ל משלקחיה . דלפי"ז אס משלקחה ילדה ושייכא ללוקה לא רמי על המוכר חיוב הכבדה ללוקה אלא ביא ויעול חס שלו . ואפי' לדעם הי"ע"ס שבוכה בקב"ה"ס כי' ש"מ סק"ד דבפקדון שייך חיוב הכבדה על הנפקד ע"ט . ככה"ג ודאי לא רמי חיוב הכבדה על המוכר . בזה וי"ל דחזב"ק ארו מכריע הספק . אבל היבא דשייך חיוב ופטור דקרקפהא דגבירא ודאי י"ל כעו כה"י אס שפרעתיך בשטח לחייב טענה חזקה חיוב דעל הלוה וכיו חזקה המכרעת ה"נ כה"י אס הלייתי שייך חזקה פטור על כלה חזקה פטור יכריע הספק כחזקה דמעיקרא דלאסורא . ומיהו יש להשיב במ"ס הנהיבות כי' ל"ד ס"ק ע"ו במ"ס בש"ע וחי' אס עבר קודם שבעד או אח"כ מוקמי' גבירא לחזקתו ועדותו כשר וכן הקה"מ דמ"ס ממקום שגמירא ונמלא חסר דהטריכות עמלין למפרע מטעם ארתי לריעותא העמד עמא על חזקתו והרי חסר לפיך וכן ראינו חז"מ והרי פסול לפיך והשיב הנהיבות דמ"ס כשהרות דמי החזקה חזקתו המכרעות סן משח"כ חז"מ דלמינה מגברת אלא שאי' להוליא מהמחזק מסבירא או מקרא ל"ח לאלערופי ע"ט . ולמ"ס יוסה הקה"ס הקה"מ דמסתימא הס"ע ששמע דכלל עימיו עדות שטיידי

שטר בע"א בלשון יחיד לא בלשון עמד נשמי עדים הרי ליכא תשע זה. ולק"כ הכ"י עטס אחר :

ואומר ר"י ע' . כ"כ הסוס' רפ"ה דב"ק . ובתוסים סימן ע"ה ס"ק כ"ב הכוה מ"ש ככע"ה לירוש' שאמר ח"י אס פרע אביו פטור

רפח מה שזעט תקנתא סוה ותקנתא לתקנתא לא עבדין . סיינו סה דגונס ממנוטלי דמימי סמינה אביהס [דכזה מיירי] סוה תקנה הגלוים עמ"ח ריש ס' ק"ו . וכן שזעט שאין לי סוה מתקנה . תל לפ"ו כשזעטן גס כרי דירטו מאביהס דכשזעטן היסח לא יכעטו דשזעטן היסח דר"י נמי קרוי תקנתא ותכיסת דר"י אמרו כ"מ ד' ס' תקנתא לתקנתא לא עבדין . וע"כ כמ"ש ב"מ ככללי סויהיס ס' תר"ד דסה דתקנתא לתקנתא לא עבדין אינו רק כשעיקר לא עבדיה דמספקה אינו עיקר תקנתא אחרת אבל כמזמן סוה מכת תקנה מעביעין עליו שזעטן היסח אף דהוי תקנה לתקנה וכזה כ' הקל"ט ס"ס פ"ו ע"ס . וס"א ד' משום תקנתא לתקנתא הי"מ לחייב שזעטן הגלוים גס כשמתא לירוש' אלל דקיס ליה להאלס דלל תקנו הגלוים כשמתא לירוש' דבשמת לירוש' . ובכור ס' ק"ו ס"ד וקיעו ססס כסס האלס דלל תקנו להכניע כשמתא לירוש' ולא חסיר סה דתקנתא כ' ועי' כלו"ס ס' ק"ו כלוים ס"ק י"א :

רפח לוח האומר למלוח אמת שאתה הלוחני אבל אין לי מה ליתן לך כשביעין אורנו ואע"פ שלא מצינו שבועה זו במשנה ובגמ' כך נהנו ישראל והיא תקנה טובה והנהנה אחרי סתיבת התלמוד . וכן השיב רב אלפס שחייב לישבע שבועה דאורייתא לא שבועת היסת . וגם השיב דהיכא דמית הלוח קודם שהספיק לישבע שבועה זו אין המלוח יכול לוטר ליתומים השבעו לי גם [אתם] שבועת אביכם כי (רפח) האי שבועה תקנתא היא ותקנתא לתקנתא לא עבדי' מיהו אם המלוח טוען מענת ודאי שהלוח הגיה סמוך וחיתומים אורומים לא הגיה נשבעין שבועת היסת כרין מנה לי בידך והלה אומר אין לך שנשבע ש"ה לאו שבועה דאורייתא אבל אם המלוח טוען בשמא אין חיתומים נשבעין כולל אלא ח' סתם כדרך שאחרים ע"ל מענת שמא אע"פ שאין אנו יכולין להשביעין כך השיב רב אלפס ז"ל . ורי"א כתב דבכלל השבועה הראשונה כוללין עמה כשיחי' לו יותר מכרי פינסיו שיפרע ושוב לא יישבע יותר אבל אם יעידו שכניו שיש לו יכפורו בסילוא דלא כבע דאא :

רפט ראובן שחייב לשמעון מנה ויש לשמעון שטר וכשחשב שמעון סמוך מראובן לא ה' לראובן מה לפרוע ואמר לו תאכל פירות קרקעותי ותפחות שוין סכך המסוך וכן עשה וכל זמן שחיו מעות לראובן ה' גותנן לשמעון ופוחתן סכך השטר אך לא רציא לו בשטר מתחת יד שמעון ולאחר זמן נפטר שמעון ותבע לו חסר כל הבתוב בשטר השיב ראובן לא נשתיר לו אצלי אלא מקצת והבן אומר אינו יודע שפרעין כלל השיב רב אלפס דהוינן אם יש עדים לראובן ספחית לו כפי מה שיאמרו העדים (רפט) ואם אין העדים יודעים כמה פחת לו עושין פשרה על פי בני אדם בקיאי בשוים . ודוקא דאיכא עדים שאכל פירות השרה כל כך שנים :

רצ ראובן שחייב לשמעון מנה ויש לשמעון שטר וכשחשב שמעון סמוך מראובן לא ה' לראובן מה לפרוע ואמר לו תאכל פירות קרקעותי ותפחות שוין סכך המסוך וכן עשה וכל זמן שחיו מעות לראובן ה' גותנן לשמעון ופוחתן סכך השטר אך לא רציא לו בשטר מתחת יד שמעון ולאחר זמן נפטר שמעון ותבע לו חסר כל הבתוב בשטר השיב ראובן לא נשתיר לו אצלי אלא מקצת והבן אומר אינו יודע שפרעין כלל השיב רב אלפס דהוינן אם יש עדים לראובן ספחית לו כפי מה שיאמרו העדים (רפט) ואם אין העדים יודעים כמה פחת לו עושין פשרה על פי בני אדם בקיאי בשוים . ודוקא דאיכא עדים שאכל פירות השרה כל כך שנים :

רצ מנה לי בידך כשטר והרי ע"א ט . זהו כהרמב"ם שהוצא כ"מ ס' כ"ב . והס בתוסים ס"ה חסר להכניא סוסקיס דכרי כהרמב"ם . והרי גס רבינו סוכר כהרמב"ם . ועב"י ס' ל"א ש"כ סוה דגס כשטר כע"א שייך לומר שערך בידי מלי בני ל"ד לכתב ע"ד דאמרי' דלל תשג להניחו דלל משמע לראשי' דלהוי שטרל להחייב בו אלא לזכרון לקוח אבל כחיס ע"א ממסוק סוכר עדין שטר עליו וכשפורע אין מניחו ע"ס . ולבאורס ה"ל עטס אחר דכשחיס ע"ס ה"ל לחסר להניחו כשפורע ע"ס יכפור ע"ק לחסר עליו ויסת עמד כשי עדים דל"מ שום פטנס נגדו . דע"א סלל האמינע טורה רק לשזעט שייך לחסרו . ועי' ברעמ"ס רפ"ג מגידושין כע"א כקנטע

עדין מחס"ג :

רצא הגזל א"ת חבירו בעדים ח"י דה"ל כעגול מן הכשעני' וטועלים כדתנן כשזעטו . רפ"ו דשבוטת גזל כילד סוה מעידין אורו שזכנס לביתו למשכנו סלל כרשות סוה אומר כלי כעלת סוה אורו אומר לא כעלתי סוה ל"ו . ובגמ' מפרס כעענו כלים המילתן חסח ככפו ולא סכרו סעדים כמה ע"ס . ומרלו סעדים מה שזעטן רק שזעטן שהחיר לא סוכר כס"ס . אלל סרביטו ממהו לידון דסס"ס . אף לרוב הסוסקיס גזול בעדים ח"י להחיר בעדים כמ"ס הס"ך ס"ס כס"ס . ובקל"ס ח' ס' ז' סק"ב כ' דלל גזול ל"ו רק כמס שזעטת ספק לפי סעדים סרלו כשעט מעסס סויהל כלס ולא ידעו כמס דסו ספק דררל דעמוגל כלל עעטויהס אלל אס או רלו סה גזל וכע"כ אומר סגול עוד ממו מקודם או א"כ אינו ספק דררל דמוגל לטעדים רק ספק שזעטן ע"ס עעטויהס כזס לא תקנו ע"ס . וס"כ י"ל דספק אס סחזור או לא סוה ספק ע"פ עעטויהס ולינו ספק סלפני סעדים כשעט מעסס וכוסל לא תקנו . ועי' בקל"ס ס' ס"ד : ממ"ס כפי' סוכס . סוה כרי"ף פ"כ דכרבות :

רצב לא אמרו מתוך שאינו יכול לישבע אלא בחסויב שבועה דאורייתא כגון מלוח אומר (רצ) מנה לי בידך בשטר והרי עד אחד וזה אומר כך הוא אבל פרעתיך מהי שבועה בעד אחד ואינו יכול לישבע שאינו בא להכחיש העד ועל כן משלם ואומר רבינו יצחק דלא אמרי' מתוך שא"י לישבע משלם אלא בדבר שהי' לו לידע אבל בדבר שלא ה"ל לידע חסיציא סחבירו עליז הראי' וכשמשלם יכול להחרים בתקנת הנאונים על התובע שלא יתבענו דבר שאינו חייב לו : **רצג** המלוח את חבירו בעדים א"צ לפרוע בעדים וגאמן לומר פרעתיך ובשבועת היסת מיהו (רצא) הגזול את חבירו בעדים א"צ הדלל הגזול וכן הנשבעין ונחשין כרתנן בשבועות המלוח את חבירו בקניין אמר בשם רב האי נאון דצריך לפרוע בעדים ססח שכתב כפי' כותב אדם ערותו על השטר וכו' :

כתיב

סעידי סמת כעגל לא חסחל סמל סכרס אורו . ורק כשי עדים וספי' כעדות מיוחדת . דהוי כמזול כ"מ ס' ל' . אף סס אחד לא רלס ומשקר אינו תשג כיון דשיס לא סעידי לשקר ככעסע עכ"פ אמת וחיב כמה סררלס מעדות סמיס . וס"כ סכס ה"ל לחסר להניחו ממתס סוכר [ונע"ק ככרבות דף כ"א כסל דלל לחסר אמנילחל וכדרות וסדות סוכגול רעק"ל סס . ולרבינו י"ט סס תשג כסחגולן ולק"כ מחוקקן ככחלס לא לא פרעו עדין . אף אס כל לשון סכטר נאמר כדרך כתיבה

נס בשלש בלל טעם דהיינו' וחדרנס בס טיך יזמר שצנעו
להחזיר לו בשלישות וכדקבאמי טס . מהל"כ הבל . וז"ל כיון
דבטעט ו' היא מהקסס כמו טעטע חין לי . א"כ ל"ק מהא
דגלים דאין לרמוז התקנות דכנס מלאה לבס לחקן ולא בשלים
אף שטענן כרי .

נס בשלש בלל טעם דהיינו' וחדרנס בס טיך יזמר שצנעו
להחזיר לו בשלישות וכדקבאמי טס . מהל"כ הבל . וז"ל כיון
דבטעט ו' היא מהקסס כמו טעטע חין לי . א"כ ל"ק מהא
דגלים דאין לרמוז התקנות דכנס מלאה לבס לחקן ולא בשלים
אף שטענן כרי .

רצד הנעשה ערב לחיבוי בקניין או קבלן יכול לחזור
בו קודם נתינת המעות כי הקניין לא הל ער
לאחר נתינת המעות וכיון שחזר בו קודם אינו משועבד
כלל (רצד) ואם קנו משנו אחר מתן המעות אין אחר
קניין כלום :

רצד והא קו ממנו אחר מ"מ
אין אחר קנין כלס .
במ"מ ס' ק"טס ויכרס ס'
ק"א ס' ק' למח זומל קנין בלל
כד"מ כיון דאסמכתא הוא הלל
ופסקיס כחט דווקא בערב
כשטע מ"מ ל"ס אסמכתא
דכנהגאס דסימ"י גמר ומשעבד
נכס"י וחי' דרק קודם מ"מ כשחזר
ולאו מנפק סימנתי' דליכא כלל
אירוק הימנתי' מני לחזור אבל
אחר מ"מ מיד שקטו נגמר טענין
כלירוק קאן דסימנתי' . וכס"ך
ס' ק"ט סק"ד כחט דל"ק ק'
ססמ"ט למ"ט סכ"י ס' ק"ג ס"ד
מכנס"ת דערבות חין בו אסמכתא
גטורס פ"ט וק"ל דמחטע מהס"ך
דחאר מ"מ ויכא כלל הימנתי'
ומ"מ מסרי הקנין בלל כד"מ משום
דלאס אסמכתא גטורס א"כ גס
קודם מ"מ אף דכשחזר ל"ס או
סימנתי' יכרי מחמת הקנין
לחד מחמת הא דערבות אינו
אסמכתא גטורס . והרי כעס"ת
גוס' הביא הא דקודם מ"מ
אף בקנין מני לחזור כמ"ס סכ"י
רס ס' ק"א . והיל' דיל'
דרק לאחר מ"מ מסרי הקנין
לבערבות ומקום דהל מיד החיוב
על הערב דכיים כשלה לא יסרי
מחטענד עטרי למפרס מחטע
הקנין ועי' בחמ"ס ס' ק"ט ס' ס'
דנעטס לו מרב בקנין וסרי
פורק ממטענדי . וביטע דטורף
מה טעמר לאחר שטעטס ערב
כביאה אינו פורס . וע"כ מיד
הל החיוב והטעננד על הערב
ולא אמרי' דמהחיל חיובו משטעס
שנצלה שגלה אינו פורס .
אבל כנחשכר קודם מ"מ ל"מ
הקנין מדי דהא מטורב בחמ"ס
סימן ק"א ס"ס דאין קנין
אחר מטייל לאלא אס ק מקנה

רצה פסק רב אלפס דהלכתא כרב נחמן דאמר
בברכות פ' הכותב דמלוה ניבח חיוב סנכסי
לוח אפי' שלא בפניו (רצה) ובשבועת חייס וביקום
השטר . מידו אם מצינו לאודועי לי' מודענין לי' דאמר
בירוש' הווא דינא דאתי' למלוה לנכסי לוח סקס'
דליחבעי' ללוה סלקי' רב חנן ברי' דרב [ויבא] קסבר
בכסודי דרב אינוס אינון ערבין לי' וקיי"ל לא יתבע את
הערב תחילה ואי לא אפשר לאודועי לי' עבדינן כרב
נחמן . מידו יש נאונים חולקין עליו וראייתן סן חירוש' :

רצה פסק רב אלפס דהלכתא כרב נחמן דאמר
בברכות פ' הכותב דמלוה ניבח חיוב סנכסי
לוח אפי' שלא בפניו (רצה) ובשבועת חייס וביקום
השטר . מידו אם מצינו לאודועי לי' מודענין לי' דאמר
בירוש' הווא דינא דאתי' למלוה לנכסי לוח סקס'
דליחבעי' ללוה סלקי' רב חנן ברי' דרב [ויבא] קסבר
בכסודי דרב אינוס אינון ערבין לי' וקיי"ל לא יתבע את
הערב תחילה ואי לא אפשר לאודועי לי' עבדינן כרב
נחמן . מידו יש נאונים חולקין עליו וראייתן סן חירוש' :

רצו פסק ר"ת וגם רב אלפס דמי שיש לו מעות
מטלמלין וקרקעות א"י לס"ק בע"ה במטלמלין
וקרקעות (רצו) דמאחר שיש לו מעות חייב דיתן לו
מעות דזקא היבא דידוע לנו שיש לו מעות . אבל
חיבא דאין דידוע לנו דרית ליה זוי והוא אומר אין לי
אין משביעין אותו בטענת שמא . ואפילו ראינו דיש בידו
מעות ומוען שהם של אחרים . וראייה דאמרי' פרק
הכותב הווא תולה מעותיו בעכ"ם תוח ולא חויגין
שהשביעיהו . מידו כתב רב אלפס דאם רצה ותרבע
לחזירים סתם על פי שיש לו מעות וכופר אין מונעין
אותו וגם השיב בתשובות שאם יש לו מטלמלין
וקרקעות ולא מעות אם רוצה המעות המטלמלין א"י
ליתן לו קרקע דמטלמלין יש להם דין מעות לגבי קרקע .

רצו פסק ר"ת וגם רב אלפס דמי שיש לו מעות
מטלמלין וקרקעות א"י לס"ק בע"ה במטלמלין
וקרקעות (רצו) דמאחר שיש לו מעות חייב דיתן לו
מעות דזקא היבא דידוע לנו שיש לו מעות . אבל
חיבא דאין דידוע לנו דרית ליה זוי והוא אומר אין לי
אין משביעין אותו בטענת שמא . ואפילו ראינו דיש בידו
מעות ומוען שהם של אחרים . וראייה דאמרי' פרק
הכותב הווא תולה מעותיו בעכ"ם תוח ולא חויגין
שהשביעיהו . מידו כתב רב אלפס דאם רצה ותרבע
לחזירים סתם על פי שיש לו מעות וכופר אין מונעין
אותו וגם השיב בתשובות שאם יש לו מטלמלין
וקרקעות ולא מעות אם רוצה המעות המטלמלין א"י
ליתן לו קרקע דמטלמלין יש להם דין מעות לגבי קרקע .

וח"ם כבע"ה אבל בנוקין פסק ר"ת אפי' סוכן ישלם
לו ואפילו יש לו מעות . ושכיר אפילו לית ליה זוי
אומר ר"ת דצריך למכור ולמיתב לי' זוי מדאמרין בפרק
השוכר איא תפועל לעשות לו בתבן וקש ואומר תן לי'
שכרי ואסור לו טול מה [שעשית] בשכרך אין שומעין לו ;

וח"ם כבע"ה אבל בנוקין פסק ר"ת אפי' סוכן ישלם
לו ואפילו יש לו מעות . ושכיר אפילו לית ליה זוי
אומר ר"ת דצריך למכור ולמיתב לי' זוי מדאמרין בפרק
השוכר איא תפועל לעשות לו בתבן וקש ואומר תן לי'
שכרי ואסור לו טול מה [שעשית] בשכרך אין שומעין לו ;

רצז פסק רבינו קלונימוס דמלוה שהלוה לאלה על
חשבון שאין בידו שלמלוה לכוף את הלוה
לפרות את משבטו או לסכרו . אבל ריב"א ודרי"ם
במז"ל [כתבן] שאם חיה חשבון סוכרים שאין צורך
להם חי' משבטו אצלו ער לי' יום ופלי' יום ורחלון סוכר
המשכך בב"ד אבל אם חיה סוכרים הצריכין כנון כ"ר
וכסת ומחרישה אינו מוכרין (רצז) וראייתן ספ"ק דמכות
המעות את תבירו לעשרה שנים וכו' . ועיין במסין
שאחר זו :

רצז פסק רבינו קלונימוס דמלוה שהלוה לאלה על
חשבון שאין בידו שלמלוה לכוף את הלוה
לפרות את משבטו או לסכרו . אבל ריב"א ודרי"ם
במז"ל [כתבן] שאם חיה חשבון סוכרים שאין צורך
להם חי' משבטו אצלו ער לי' יום ופלי' יום ורחלון סוכר
המשכך בב"ד אבל אם חיה סוכרים הצריכין כנון כ"ר
וכסת ומחרישה אינו מוכרין (רצז) וראייתן ספ"ק דמכות
המעות את תבירו לעשרה שנים וכו' . ועיין במסין
שאחר זו :

כחב
פ"ס לפיינו . זה לא נחמד לפשוט מחמת הירושה עירחס . אבל
דלגלס קרקע או חפן אף דחייב מ"ח לגלס מעות לא משמע
לארבעי שולס כ"כ וחכרי כיה בלל שצנעה אף משום פירחס .
אף חילוק זס אינו מוכרח :

כחב
פ"ס לפיינו . זה לא נחמד לפשוט מחמת הירושה עירחס . אבל
דלגלס קרקע או חפן אף דחייב מ"ח לגלס מעות לא משמע
לארבעי שולס כ"כ וחכרי כיה בלל שצנעה אף משום פירחס .
אף חילוק זס אינו מוכרח :

רצז וראייתן מח"ק דמכות הטלוח את תבירו לי' שנים בו' .
רבינו לא ביאר חשפן דארי' . ובמדרכי כנ"מ ס' סהקבל .
שסס הווא דכרי ר"ק וריב"א לא הוכר ראי' ו' . ולבארה י"ל
דהטונה מדמוקן כמכות ד' ג' מחתי' דמערין שחיב לחיבורו אף
חז"מ ליתע מכלא ועד לי' יום והוא למער מכלא ועד י' שנים
וכאזו דאחרים כמס אדם רוצה ליתן בנן ימי' ביוו המעות
מכלא ועד לי' יום לבית מכלא ועד י' שנים . כמלוה על המשטן
פ"ט . ולר"ל דמלוה על המשטן ל"מ סגולת לבטול לפתוח
משטנו אף למוכרו לח"ק דרשכ"ג דכ"מ דק"ג וקיי"ל כח"ק .
לפי"ו גס לכרי העדים לא הספידוהו דמי יכרימו לפתוחו וגס
למוכרו

רצז וראייתן מח"ק דמכות הטלוח את תבירו לי' שנים בו' .
רבינו לא ביאר חשפן דארי' . ובמדרכי כנ"מ ס' סהקבל .
שסס הווא דכרי ר"ק וריב"א לא הוכר ראי' ו' . ולבארה י"ל
דהטונה מדמוקן כמכות ד' ג' מחתי' דמערין שחיב לחיבורו אף
חז"מ ליתע מכלא ועד לי' יום והוא למער מכלא ועד י' שנים
וכאזו דאחרים כמס אדם רוצה ליתן בנן ימי' ביוו המעות
מכלא ועד לי' יום לבית מכלא ועד י' שנים . כמלוה על המשטן
פ"ט . ולר"ל דמלוה על המשטן ל"מ סגולת לבטול לפתוח
משטנו אף למוכרו לח"ק דרשכ"ג דכ"מ דק"ג וקיי"ל כח"ק .
לפי"ו גס לכרי העדים לא הספידוהו דמי יכרימו לפתוחו וגס
למוכרו

פ"ס לפיינו . זה לא נחמד לפשוט מחמת הירושה עירחס . אבל
דלגלס קרקע או חפן אף דחייב מ"ח לגלס מעות לא משמע
לארבעי שולס כ"כ וחכרי כיה בלל שצנעה אף משום פירחס .
אף חילוק זס אינו מוכרח :

פ"ס לפיינו . זה לא נחמד לפשוט מחמת הירושה עירחס . אבל
דלגלס קרקע או חפן אף דחייב מ"ח לגלס מעות לא משמע
לארבעי שולס כ"כ וחכרי כיה בלל שצנעה אף משום פירחס .
אף חילוק זס אינו מוכרח :

פ"ס לפיינו . זה לא נחמד לפשוט מחמת הירושה עירחס . אבל
דלגלס קרקע או חפן אף דחייב מ"ח לגלס מעות לא משמע
לארבעי שולס כ"כ וחכרי כיה בלל שצנעה אף משום פירחס .
אף חילוק זס אינו מוכרח :

פ"ס לפיינו . זה לא נחמד לפשוט מחמת הירושה עירחס . אבל
דלגלס קרקע או חפן אף דחייב מ"ח לגלס מעות לא משמע
לארבעי שולס כ"כ וחכרי כיה בלל שצנעה אף משום פירחס .
אף חילוק זס אינו מוכרח :

פ"ס לפיינו . זה לא נחמד לפשוט מחמת הירושה עירחס . אבל
דלגלס קרקע או חפן אף דחייב מ"ח לגלס מעות לא משמע
לארבעי שולס כ"כ וחכרי כיה בלל שצנעה אף משום פירחס .
אף חילוק זס אינו מוכרח :

פ"ס לפיינו . זה לא נחמד לפשוט מחמת הירושה עירחס . אבל
דלגלס קרקע או חפן אף דחייב מ"ח לגלס מעות לא משמע
לארבעי שולס כ"כ וחכרי כיה בלל שצנעה אף משום פירחס .
אף חילוק זס אינו מוכרח :

פ"ס לפיינו . זה לא נחמד לפשוט מחמת הירושה עירחס . אבל
דלגלס קרקע או חפן אף דחייב מ"ח לגלס מעות לא משמע
לארבעי שולס כ"כ וחכרי כיה בלל שצנעה אף משום פירחס .
אף חילוק זס אינו מוכרח :

פ"ס לפיינו . זה לא נחמד לפשוט מחמת הירושה עירחס . אבל
דלגלס קרקע או חפן אף דחייב מ"ח לגלס מעות לא משמע
לארבעי שולס כ"כ וחכרי כיה בלל שצנעה אף משום פירחס .
אף חילוק זס אינו מוכרח :

פ"ס לפיינו . זה לא נחמד לפשוט מחמת הירושה עירחס . אבל
דלגלס קרקע או חפן אף דחייב מ"ח לגלס מעות לא משמע
לארבעי שולס כ"כ וחכרי כיה בלל שצנעה אף משום פירחס .
אף חילוק זס אינו מוכרח :

פ"ס לפיינו . זה לא נחמד לפשוט מחמת הירושה עירחס . אבל
דלגלס קרקע או חפן אף דחייב מ"ח לגלס מעות לא משמע
לארבעי שולס כ"כ וחכרי כיה בלל שצנעה אף משום פירחס .
אף חילוק זס אינו מוכרח :

ריקאנטי

בצאל

למכור לו מתי המלוה . אך יל דכבר כ' התומים סי' ע"ג ס"ק פ"ו במוסגר שם בקדושתו מהא דלעל הלויתך ותקל הי' שיה . שייך שטנד במלגלי הי' שייך קדימה . ובקס"ח סי' ק"ד דתחילי לסדיר שפרטו נזמן פלמי והאי מהי ע"ש . וה"כ ית לזוקמי מחילי במלוה על השטחן וכגוהו העדים שהתנס בהדיר על ל' יום . ועמ"ש בבב"ה"ט

שפר מ"ט סימן כ' לענין משכנתא דקרקע באתרא דמסלקי ולי"ט : **רצח** כי משכונה היא לפומיקי סתם . במומס"ח סי' ק"ז סק"ה כ' דבאכול פירות כשמינה לא חל המכירה וכ"כ התיבות ע"ש . ולא ראו שגבר קדמם הכ"י שם במקומו ע"ש :

רצח רצח רצח הייב למלוה סתם . במומס"ח סי' ק"ז סק"ה כ' דבאכול פירות כשמינה לא חל המכירה וכ"כ התיבות ע"ש . ולא ראו שגבר קדמם הכ"י שם במקומו ע"ש :

רצח רצח רצח הייב למלוה סתם . במומס"ח סי' ק"ז סק"ה כ' דבאכול פירות כשמינה לא חל המכירה וכ"כ התיבות ע"ש . ולא ראו שגבר קדמם הכ"י שם במקומו ע"ש :

רצח רצח רצח הייב למלוה סתם . במומס"ח סי' ק"ז סק"ה כ' דבאכול פירות כשמינה לא חל המכירה וכ"כ התיבות ע"ש . ולא ראו שגבר קדמם הכ"י שם במקומו ע"ש :

רצח רצח רצח הייב למלוה סתם . במומס"ח סי' ק"ז סק"ה כ' דבאכול פירות כשמינה לא חל המכירה וכ"כ התיבות ע"ש . ולא ראו שגבר קדמם הכ"י שם במקומו ע"ש :

רצח רצח רצח הייב למלוה סתם . במומס"ח סי' ק"ז סק"ה כ' דבאכול פירות כשמינה לא חל המכירה וכ"כ התיבות ע"ש . ולא ראו שגבר קדמם הכ"י שם במקומו ע"ש :

רצח רצח רצח הייב למלוה סתם . במומס"ח סי' ק"ז סק"ה כ' דבאכול פירות כשמינה לא חל המכירה וכ"כ התיבות ע"ש . ולא ראו שגבר קדמם הכ"י שם במקומו ע"ש :

רצח רצח רצח הייב למלוה סתם . במומס"ח סי' ק"ז סק"ה כ' דבאכול פירות כשמינה לא חל המכירה וכ"כ התיבות ע"ש . ולא ראו שגבר קדמם הכ"י שם במקומו ע"ש :

למכור לו מתי המלוה . אך יל דכבר כ' התומים סי' ע"ג ס"ק פ"ו במוסגר שם בקדושתו מהא דלעל הלויתך ותקל הי' שיה . שייך שטנד במלגלי הי' שייך קדימה . ובקס"ח סי' ק"ד דתחילי לסדיר שפרטו נזמן פלמי והאי מהי ע"ש . וה"כ ית לזוקמי מחילי במלוה על השטחן וכגוהו העדים שהתנס בהדיר על ל' יום . ועמ"ש בבב"ה"ט

שפר מ"ט סימן כ' לענין משכנתא דקרקע באתרא דמסלקי ולי"ט : **רצח** כי משכונה היא לפומיקי סתם . במומס"ח סי' ק"ז סק"ה כ' דבאכול פירות כשמינה לא חל המכירה וכ"כ התיבות ע"ש . ולא ראו שגבר קדמם הכ"י שם במקומו ע"ש :

רצח רצח רצח הייב למלוה סתם . במומס"ח סי' ק"ז סק"ה כ' דבאכול פירות כשמינה לא חל המכירה וכ"כ התיבות ע"ש . ולא ראו שגבר קדמם הכ"י שם במקומו ע"ש :

רצח רצח רצח הייב למלוה סתם . במומס"ח סי' ק"ז סק"ה כ' דבאכול פירות כשמינה לא חל המכירה וכ"כ התיבות ע"ש . ולא ראו שגבר קדמם הכ"י שם במקומו ע"ש :

רצח רצח רצח הייב למלוה סתם . במומס"ח סי' ק"ז סק"ה כ' דבאכול פירות כשמינה לא חל המכירה וכ"כ התיבות ע"ש . ולא ראו שגבר קדמם הכ"י שם במקומו ע"ש :

רצח רצח רצח הייב למלוה סתם . במומס"ח סי' ק"ז סק"ה כ' דבאכול פירות כשמינה לא חל המכירה וכ"כ התיבות ע"ש . ולא ראו שגבר קדמם הכ"י שם במקומו ע"ש :

רצח רצח רצח הייב למלוה סתם . במומס"ח סי' ק"ז סק"ה כ' דבאכול פירות כשמינה לא חל המכירה וכ"כ התיבות ע"ש . ולא ראו שגבר קדמם הכ"י שם במקומו ע"ש :

רצח רצח רצח הייב למלוה סתם . במומס"ח סי' ק"ז סק"ה כ' דבאכול פירות כשמינה לא חל המכירה וכ"כ התיבות ע"ש . ולא ראו שגבר קדמם הכ"י שם במקומו ע"ש :

רצח רצח רצח הייב למלוה סתם . במומס"ח סי' ק"ז סק"ה כ' דבאכול פירות כשמינה לא חל המכירה וכ"כ התיבות ע"ש . ולא ראו שגבר קדמם הכ"י שם במקומו ע"ש :

הסלום מאי לומר פרעמי . אך י"ל רחו אומנדה נחמלס הערב להחמיב כשורה הלום שלא נפעי דלכ"כ כמלוג ע"פ אין פמולה מערבובו זולה כסעמדה עדים ככלות זמן ההלואה לרעה שלא נפרע ובודאי לא כי מגולה המלוג למרבנות כחלס . וח"כ שפיר י"ל ככ"כ . ומ"ש כיון שחל

עליו הערבות כי . ל"ל דמני לחיוב כשומרים כסביו בקל"ח סי' ע"מ סק"ד מהריטב"א דלא מיכפי ליתמא דחיוב שומרים משעת אריזה הספק אם לאכז כפטיעס או כלאום חפיו אי"ל אם נחמיכתי אלא חפיו למכ" משעת משיכה לאו דמחייב חיוב גמור ללארז דכ"ו שהוא כחיים ברשות מרה איחא וליכא על השומר טוב חיוב אלא לדי נגנבה ט' משמעבדי נכסי לפרע משעת משיכה ונפ"מ למכר נכסיו כתיים [ועי' בלשון סכ"מ פ"א משאלה ככה החחיל חיוב משעת שאלה כחנחי להסתלק] ומשיב בספק אי"ל אם נחמיכתי ע"ש . וי"ל דחוט הערבות כמלות חיוב השמירה כשומר דמי . וכמו דחיוב ככה להשומר אינו עושה הספק אם כפטיעס או כלאום לא"ל חס פרעתי סי"ג חיוב ככה דערב אינו עושה הספק אם פרע הלום לא"ל אם פרעתי :

ש"ב אמרו בירוש' שנים שלוו מאחד אע"ג דלא תבין ערבאין זה לוח אחראין וערבאין זה לוח . ובתשו' הגאונים מצאתי דאפילו מת אחד מהם חירוש נכסיו נ"כ חייב לפרוע הכל אם אין לאחד מה לפרוע עד פרוטה האחרונה מסה שירש אבל לא לשלם בכיסו דדוקא כשירש סקרקעי אבל ירש סמללי אין לו לפרוע כלל ואפילו החצי כך מצאתי ש"ו וי"ל דדוקא דינא דנצרא הכי משום דמטללי ריתמי לבע"ח לא משתעבדי (שב) אבל מתקנת הגאונים חייב ואפי"א ירש סמללי : **ש"ג** ראובן נתרעם על שנים שהלוות אותם וכפר החיוב והודה השני שהוא וחבירו חייבין בהלואת האידן אם אותו הסמון לקחורו בשותפות (שב) זה שחורה יתחייב בכל ואין סקבלין עדותו על חבירו דגונע בעדותו הוא ואם לאו חבירו נשבע שבועה דאורייתא דעד אחד סחייבו שבועה וכן אם תבע לני הודו הכי אם היו גונעין בעדותן עדותן כמלה ואם לאו פורע דה"ל ע"פ שנים עדים :

ד"ש ראובן שחוציא שטר על ג' בני אדם שמעון לוי ויהודה שיש לו חוב אצלם ופענו כולם שפרעו אם אינן שותפין בזאת ההלואה דלאו גונעין שדותן הן כמה שומע כל אחד על שני חביריו שפרעו שאפילו אם לא פרעו לא הוה סתחייב עבורם כל אחד ואחד מהם נפטר בעדות שני חביריו [שאוברים] שפרע (דש) ולא חיישין לגומלין כדאמר בתרבות :

ש"ה הא דאריגין סנה לי בידך תגורו לפלוני במעמד שלשתן קנה פי' ר"ת כשהלוח הוא ישראל אבל כשהלוח הוא עו"ג לא קנה ואמר דר' סאיר דאפי' ע"י קניין ואג"ק אין אדם יכול להקנות חוב עו"ג לחבירו מדלא אשכח לה בפרק מי שמת אלא הואיל וירוש' יורשה או במעמד שלשתן אבל בענין אחר לא ור"ת וירוא"ל כתבו דאפי' על כרחו של נפקד קנה וסיירי בין במלות בין בפקדון ואם הנפקד עו"ג לא קנה

ש"ד אבל כשהלום הוא עו"ג ל"ק . וכי' הרמ"א בח"מ סי' קצ"ו סכ"ב דשכבד נתן העו"ג לישראל המקבל א"מ מידו וכן ככ"מ שאין הקנין נתפס כשכח וקבלה כבר לא מפקי' מיני' והוא מחס"ד . ובקל"ח הביא מ"ש הס"ך בס"י ס"ו דמ"ש ככ"מ שאין הקנין נתפס כבכר זכא לא מפקי' . אינו נתן ומ"מ הדין ככ"ל אמה בכבר נתן העו"ג אפי' לא כי' במעמ"ש זכה המקבל כיון שהשגרו ועשה שליחותו ונתן הוי כאילו בעלמו נתן וחסה הקל"ח כיון שעמנו כעל"מ הקנין ל"מ משום תפיסה למה יהי כחן תיחב העו"ג ומה בכך שנתן כהשגרו הוה אין שליחות לעו"ג . וכשומר לעו"ג הן חסד או לפלוני ונתן העו"ג דהוי לא זכה אותו פלוני כיון דאין שליחות כו' ע"ש . והג"ל

דכהלואה אף כשהענין הישראל ואמר שהמלוג שלו לוח שיתן לו ובחלום לא אמר אף שהישראל המעטע חייב להשיב להעו"ג כשיבטענו . ור"ת למלוג דהעו"ג לכאורה מאי לומר כשיבטעו לאו בע"ד דידי את חס ומך לנעו"ג סא לאו דידך שקלי ואף שהוא חייב כיון דגוף המעות אינו שלך דמלוג לכוואה ימיתה אין ק"ל להבוע ממני . ואפי' אי ע"י מה שהעטעו אין העו"ג משלם להמלוג מחמת אלתות . נמי יש לדמותו למ"ש הפ"ת סי' קכ"ח סק"ג מהל"ל בשר שקנה סוסיס מדאובן וגם משמעון ושמעון העטע להשר כמס כסום והחזיר הסום לראובן ולקח ממנו הדמים ופסק דשמעון פטור משמיעו ראובן דאין ארס נתפס על חבירו ואף שהבירו חייב להעו"ג אין עליו לשלם לוח כהנפס שבביו ע"ש . וס"ג כיון דמהוין לרזי העו"ג לשלם למלוג שלו רק שהוא ארס אין המעטע חייב להמלוג . הן אמת כיון דהמעטע חייב להעו"ג והעו"ג לישראל יתבע הישראל מהישראל מעטעם טעבודא דר"ג וכשלא וכו' הישראל לגבות מהעו"ג מחמת אלתות ודאי שייך שדר"ג . אך כר נסחפך הרשב"א חס שייך שדר"ג בעו"ג הובא בפ"ת ריש סי' פ"ו ע"ש . ואי לא שייך שפיר י"ל כפ"ש . וכיון דשוכדא דה"ד שהובא ברמ"א מפורש דמייירי בתי' להישראל ביד העו"ג מעות מזומנים . ח"כ י"ל דהוי כהלואה וגם בפקדון כשאינס לרורין וחסותוין והעו"ג שולחי או חטוי דמותר להשתמש והוי כמלוג עש"ך סי' י"ט סק"ב ברשות העו"ג קאי . וח"כ אין דמיון דהקל"ח לעו"ג הן חסד זה לפלוני . עולה יפה דשליי חסד דכרשות מרה קאי ולרזי שליחות מבעלים למכרו

ז"ל דמני ע"מ סק"ד מהריטב"א דלא מיכפי ליתמא דחיוב שומרים משעת אריזה הספק אם לאכז כפטיעס או כלאום חפיו אי"ל אם נחמיכתי אלא חפיו למכ" משעת משיכה לאו דמחייב חיוב גמור ללארז דכ"ו שהוא כחיים ברשות מרה איחא וליכא על השומר טוב חיוב אלא לדי נגנבה ט' משמעבדי נכסי לפרע משעת משיכה ונפ"מ למכר נכסיו כתיים [ועי' בלשון סכ"מ פ"א משאלה ככה החחיל חיוב משעת שאלה כחנחי להסתלק] ומשיב בספק אי"ל אם נחמיכתי ע"ש . וי"ל דחוט הערבות כמלות חיוב השמירה כשומר דמי . וכמו דחיוב ככה להשומר אינו עושה הספק אם כפטיעס או כלאום לא"ל חס פרעתי סי"ג חיוב ככה דערב אינו עושה הספק אם פרע הלום לא"ל אם פרעתי :

ש"ב אבל מתקנת הגאונים חייב ואפי"א ירש סמללי : **ש"ג** ראובן נתרעם על שנים שהלוות אותם וכפר החיוב והודה השני שהוא וחבירו חייבין בהלואת האידן אם אותו הסמון לקחורו בשותפות (שב) זה שחורה יתחייב בכל ואין סקבלין עדותו על חבירו דגונע בעדותו הוא ואם לאו חבירו נשבע שבועה דאורייתא דעד אחד סחייבו שבועה וכן אם תבע לני הודו הכי אם היו גונעין בעדותן עדותן כמלה ואם לאו פורע דה"ל ע"פ שנים עדים :

ד"ש ראובן שחוציא שטר על ג' בני אדם שמעון לוי ויהודה שיש לו חוב אצלם ופענו כולם שפרעו אם אינן שותפין בזאת ההלואה דלאו גונעין שדותן הן כמה שומע כל אחד על שני חביריו שפרעו שאפילו אם לא פרעו לא הוה סתחייב עבורם כל אחד ואחד מהם נפטר בעדות שני חביריו [שאוברים] שפרע (דש) ולא חיישין לגומלין כדאמר בתרבות :

ש"ה הא דאריגין סנה לי בידך תגורו לפלוני במעמד שלשתן קנה פי' ר"ת כשהלוח הוא ישראל אבל כשהלוח הוא עו"ג לא קנה ואמר דר' סאיר דאפי' ע"י קניין ואג"ק אין אדם יכול להקנות חוב עו"ג לחבירו מדלא אשכח לה בפרק מי שמת אלא הואיל וירוש' יורשה או במעמד שלשתן אבל בענין אחר לא ור"ת וירוא"ל כתבו דאפי' על כרחו של נפקד קנה וסיירי בין במלות בין בפקדון ואם הנפקד עו"ג לא קנה

למכור ובע"ג און שליחות . משא"כ מעוט הלואה פניו ע"ג מישראל א"ז שליחות מהמטה כלל וא"ש מ"ש הס"ך בהלוואה כידון דהס"ך . ומ"ש הס"ך כיון סתתכו ועשם ג'יהומו . ומש"ל"ם גם בלא הרשאה ל"מ הטלה לתבוע מהמקבל . איו קטיוא ד"ל לררוואא מיליחא

כ"כ דכס"ג אף תרעומת א"ז למלוה על המקבל ובחמה א"ז צמלוס דין שליחות כלל ומש"ל"ם . ובמ"ש הקל"ח דלף לחן מיליחין מהמקבל דמתי מחס פתוס דידע ומחל אפ"ג דל"מ מתיס קפין . מ"מ הפ"ג לא ילא ממוכו ומלי מעוס לתבוע מהע"ג ממחמ דלחן שליחות וכדומה כנ"מ דמ"ל מ"ש . כהה בלחמ כ"כ הש"מ סס מהריע"ב"א אלא דמסיק דיון דכס"ג נחן ע"ד שיפסור מהמטה של וכוין דליט נפטר ממח המקבל חיוב תחמ מעושו לעו"ג ע"ס . וח"כ כתייחמ שר"י גם כע"ג יתבע הישראל מסיק"אל מטעם שר"י . וכן דמח דכס"ג דמחל ענין הזכות מ"ד מלכו [בפקדון עכ"ל] מלא זעטעם שר"י למח דק"ל און שליחות . ה"י הטעם דשר"י ש"ס ליתרל על הישראל מחל . ולפי"ן ל"ק ק"י הס"ך ס"י ו"י ריש ס"ק ס"ו וז"ל . ומש"ל"ם בקל"ח ס"ק ע"ו צמלה ולוס יתללים ומקבל ע"ג דמפקקן יהא יטול למחוד ארע שקיבל העו"ג מטעם דלחן שליחות אף ממלוה ישראל ללוה ישראל משום דמחב היו דשג"ל אלא דמסיק כיון דמלוה פלגי' י בידו ליתמ חיובק המקבל מסי שליחות' ט' ע"ס . והג"ל דביאר ביאר י"ל כתיב שכ' בל"ח ס"א ס"י כ"ח ס"ק ט"ו דנגל מ"י להקיות

קנה ואם הנותן ע"ג קנאו חספזל ישראל וגם אינו יכול לסחול ללוה או לנפקד אחר שנתן . ע"ן פסק הרמב"ם ו"ל שאם מען הלוח שפמלמין אלו אינו שלו אלא פקדון חן כידו או שאוליו או שכורים (שו) אין שומעין לו עד שיביא ראיה דאפי' בשבועה אין ולשוין תשובת רב אלפס כר חומס בשאלח זאת זה שמען שכל סח שכידו לאתר הוא ישבע אותו אחר שהן שלו ונתנין ארתן לו ואם הי' בטקום אחר מעכבין חדבר עד שיביאו ויתברר לפי הוא ואם הי' עליו שמרות של עו"ג החובות פקח ופסבר אין תושפין לחן שאין לוקחין מסתו של ישראל ומעמידין אותו עד שיפילוהו עו"ג משום שיכניסוהו לבית הסודר שאין על תובע זה יותר סכל ישראל שיפרנו פבית הסודר במסונו ואם השפוחת של עו"ג חייו עיסקא ונתברר שאותו מסון בעצמו לעו"ג מניחין אותו דעו"ג ואם לא נודע כעדות ברור שהן של עו"ג קול בעלמא אין מניחין אותו לעו"ג אלא ישבע שבועה הנתבע שהיא לעו"ג . עוד פסק שאם אינו כל נכסי משועבדין לעו"ג שאני חיוב להם ואם יטלו אותן הישראלים יאכרו אותי העו"ג ואחי' בשב"י אין שומעין לו וכשיאסרוהו העו"ג הרי כל ישראל מצוין לפדוהו :

ע"ן פסק רש"י בתשובה דמסרדין לבע"ח וכו"ם סתורן דברי רב אלפס וכו"כ הרי"ם במ"ל ור' ברוך מאריך יון כתב (שו) ומסקי לי לדברי אלו הגאונים אמ' נבח מן הערב מה שסידר לבע"ח דשמא יוכל הערב לומר לו איני רוצה לפרוע כלום בעוד שיש ללוה כלום . ועוד כתב כשרבו הרמב"ן והקיקותו לישבע בג"ח שאין לו כלום יותר סמה שסדרו לו ולא החביא ביד אחרים ולא נחן מתנה ע"מ לחזור וכולל בשבועה זו כל מה שיבוא לידו חיתר על צרטי יתן לבע"ח וסרתימין על פי שירע שיש לפלוני . נכסום ואינו מנלה חדבר לב"ד . ור"ת פסק דאין מסרדין לבע"ח וכן הר"ם סתורן מדאסרי' בגמ' דרשב"ג סבר אין מסרדין וק"ל כ"ס ששנה רשב"ג במשנתיו הלכה כמותו :

והפסח והגנו ונו"ם] . ולדבריו גרע דג"ד מדיחה משום דלחן הענו לבעל הכני המיליא . וסנה באמר כלום ליודעם דשיך לסס הנכסים וסס א"י במילי דלנוכח . לכאורס נמי לחמ אף ול"ש צבו שטועס . לפי כר"א' טכניא חומס' ס' ל"מ מסדורדין ר' ל' כהא דר"אסי אכילס שטענין משחא וחמר על פלוי הס דחס המסיד ס' יוכל ליעלס דלחמן כמנו ור' העומיס דלחן לחמך כין לוס לחמר ס' וח"כ כרי סס נקיס נמי דמעקר שני סן כוס ליכא חמר ע"מ כעד היעטמן צרי ומ"מ לחמן כעד גנד סוריסס ליהולין מחוקקן . וס"י כ"י כמנו הלוס ליודעס שאין יודעין כשית' לטלוס מנו וז"ס . ועי' כש"ך ס' ל"מ סק"ד [ומ' בלשון המספוחות מסי' ז] ונמש"ל מ"ל מטלה ס' ד' שטוכה סס ד' רניס : שאין על תובע זה יותר מכל ישראל שיטעם מדיח הסודר . ל"ל חס ל"ד להא דשעל על הפטלה להחייבו כסידור שמסרדין יותר מכל ישראל :

הענו ונו"ם] . ולדבריו גרע דג"ד מדיחה משום דלחן הענו לבעל הכני המיליא . וסנה באמר כלום ליודעס דשיך לסס הנכסים וסס א"י במילי דלנוכח . לכאורס נמי לחמ אף ול"ש צבו שטועס . לפי כר"א' טכניא חומס' ס' ל"מ מסדורדין ר' ל' כהא דר"אסי אכילס שטענין משחא וחמר על פלוי הס דחס המסיד ס' יוכל ליעלס דלחמן כמנו ור' העומיס דלחן לחמך כין לוס לחמר ס' וח"כ כרי סס נקיס נמי דמעקר שני סן כוס ליכא חמר ע"מ כעד היעטמן צרי ומ"מ לחמן כעד גנד סוריסס ליהולין מחוקקן . וס"י כ"י כמנו הלוס ליודעס שאין יודעין כשית' לטלוס מנו וז"ס . ועי' כש"ך ס' ל"מ סק"ד [ומ' בלשון המספוחות מסי' ז] ונמש"ל מ"ל מטלה ס' ד' שטוכה סס ד' רניס : שאין על תובע זה יותר מכל ישראל שיטעם מדיח הסודר . ל"ל חס ל"ד להא דשעל על הפטלה להחייבו כסידור שמסרדין יותר מכל ישראל :

ע"ן און שומעין לו ט' . כח"מ ס' ל"מ ס"א מבואר דאפי' שיש על מעו ט' וכו"כ סה"ך סס להסנה דל"י כמנו גנד חוקק דכל הכמלל ח"י בחוקק שטוח של . ובכפרי נפש חיה ככ"מ רכ"י ע"ב ד"ה כלו הקיפיה כיון דחוקק דכל כמלל ט' הוא מטעם חוקק מתון למד ולחיס חוקקה מכרעות ומסי גנדס מנו כנדי ומחא דפסקס ה"ך כלליו מנו לוח ס"ו דלמרי' מנו להוליא ככ"ס אלא כדלוחא ככמלל ח"י וח"כ אף טתבונז לנפל כשער כמחוקק כנכסיס חלמי שטבנד כיון דמי שאומרים עליו דשלו הוא למר כרי ונכס"מ ט' עושן שמח יוליא מתחמ לירוף רבו"ם עם מעו ט"ס . וכפתי ל"ל דלמי י"ל דלא למרי' מנו להוליא ככ"ס אלא כדלוחא ככמלל ח"י גופי' אית לי' מנו וכסא דכתיבות ור"י דלחמחא למר משא"כחמי נלחמחי להוליא מנעלה הכהובס כמד פלחמ משום דיש לס מעו דלח בני אמרס מוכח ען ח"י . אכל כהא דהעוליא הוא מי שאומר עליו הלוס שסכסכיס של ור"י לית לי' מעו והלוס ור"י ח"י לי' הענו ארע עושן

ע"ן ומתפקא לי לרדכי אלו הגאונים אס לונה מן הערב מס מסידר לבע"ח ס' . כשער מטעם ס' ג"ו סק"ד ביא מכהנ"ג והגיד"ה דהא דמסקין דמסדוקן הוא מספיקא דדיחא וסמטע"ס כמ"ס המרדכי ממר"מ . ובמחמס מטלה גם גנד הסידור ח"ס מידו . וכ' סמט"מ דל"ו כסידרו לבע"ח וח"כ כל מטלוס לערוק מלקוחות מנו להקיות למר גנד הסידור אחמ לך מקוס לגבוס דיקס לן כמ"ד לחן מסרדין וסלי כשע"מ זה כפלגחא דכחולא פ"ס . ותשמע מדבריו דלמ"ד מסרדין ור"י ל"ל